

MAARDU

MAARDU PANORAAM

Järgmine ajaleht 26. september

Maardu Linnavalitsuse häälekandja

JUULI 2019

ARMAS MAARDU, PALJU ÕNNE SÜNNIPÄEVAKS!

Maardu sügislaad

07-08. SEPTEMBER Kellamäe park
Kontserdiprogrammi algus: 12.00

Erikülaline: bänd "DEMO" (Venemaa)

MAARDU
KULTUURI- JA
INFOKESKUS

MAARDU

Maardu Kultuuri- ja Infokeskuse üritused August-september

17.08.2019 - 16.00 - Vanad vene romansid (VAK)
18.08.2019 - 12.00 - Muuga päev (Lennula kinnistu)
07-08.09.2019 - 12.00 - Maardu Sügislaad (Kellamäe park)
10.09.2019 - Teade päev tööandjatele (VAK)

Маардуский центр культуры и информации

Мероприятия августа и сентября

17.08.2019 - 16.00 - Старинные русские романсы (VAK)
18.08.2019 - 12.00 - День Мууга (площадка Lennula)
07-08.09.2019 - 12.00 - Осенняя ярмарка (Парк Келламяэ)
10.09.2019 - Инфо-день работодателям (VAK)

MAARDU
KULTUURI- JA
INFOKESKUS

MTÜ ART ARENA teater "VEER & SHAPAGA"

SUUR MEISTRI TUBA

БОЛЬШОЙ МАСТЕР-КЛАСС

Приглашаем на серию мастер-классов
по танцу, ритмике, речи,
сценическому движению и актерскому мастерству.

КАВА

30.07.2019 kell 13.00 BALLROOM DANCE
Kultuuri- ja infokeskus (Karjääri 4)

31.07.2019 kell 12.00 MODERN DANCE Kultuuri- ja infokeskus

01.08.2019 kell 12.00 АКТЕРСКОЕ МАСТЕРСТВО
Maardu Vaba Aja Keskus (Keemikute 12b)

02.08.2019 kell 12.00 ДВИЖЕНИЕ И РИТМ Maardu Vaba Aja Keskus

03.08.2019 kell 12.00 СЦЕНИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ Maardu Vaba Aja Keskus

04.08.2019 kell 12.00 СЦЕНИЧЕСКАЯ РЕЧЬ Maardu Vaba Aja Keskus

05.08.2019 kell 12.00 АКТЕРСКОЕ МАСТЕРСТВО Maardu Vaba Aja Keskus

INFO tel. +37258122942

Linnalehe Maardu Panoraam väljaandja:
Maardu Linnavalitsus
Toimetuse aadress: Keemikute 12b, 74116 Maardu
Peatoimetaja: Elena Villmann
Fotod ajalehes: Jelizaveta Baikova-Lapina, Jelena Katsuba
Foto esikaanel: Roman Silla

E-post: toimetaja@maardu.ee
Tel.: 519 74 358
Linnalehe e-versioon:
www.maardu.ee
Tiraaž: 8700 eks.

VLADIMIR ARHIPOV: «KÕIGILE LINNA HARIDUSASUTUSTELE ANTAKSE NÕUTAV VÄLIMUS»

Käesoleva aasta algusest on möödunud veidi üle kuue kuu, seetõttu võib meie tänast intervjuud lugeda teatavas mõttes esimese poolaasta tegevuse kokkuvõtteks. Samuti on huvitav märkida lähimaid plaane ja rääkida perspektiividest. Alustame oma vestlust kõige suurematest projektidest, mille jaoks eraldati ligikaudu poolteist miljonit eurot.

Kõige suuremateks projektideks, mille jaoks me saime tõsiselt investeringuid, on Maardu Gümnaasiumi valgustuse renoveerimine ja Nurga 2 lasteaia Rukkilill hoonete renoveerimine.

Gümnaasiumi, kus pikki aastaid pole remonti toimunud, renoveerimiseks eraldati 800 000 eurot. Tööd käivad hoones täie hooga ja augusti alguseks saavad need lõpetatud, seetõttu ootab peatselt meie lapsi õppimine täiesti ohutus ja hästi valgustatud hoones. Lisaks elektrisüsteemi väljavahetamisele uueneb gümnaasiumi fuajee ja paigaldatakse tuleohutusüksed, muuhulgas ka välisuksed.

Teise suure projekti – lasteaia Rukkilill renoveerimise – realiseerimine sai võimalikuks tänu Euroopa fondide toetusele. Projekti summa ulatus 664 000 euroni, millest 330 000 eraldati linna eelarvest. Nende vahendite eest soojustatakse ja uuendatakse täielikult hoone fassaad, teostatakse ventilatsiooni-, kütte- ja elektrisüsteemide remont. Tuues paralleeli Maardu Gümnaasiumiga, ka Rukkilille lapsed lähevad uuendatud hoonesse, mis juba praegu näeb suurepärase välja. Tööd lasteaias praegusel hetkel jätkuvad. Projekti täielik lõpetamine on planeeritud augustikuu kahekümnen-

dateks. Väikese kosmeetilise remondiga siseruumides tuleme me hiljem toime omaenda eelarveliste vahenditega.

Lisaks nendele suurtele töödele toimub jooksev remont linna kõigis koolides ja lasteaedades: Kallavere keskkooli tuleohutusüsteemide vahetuseks on eraldatud 100 000 eurot; lasteaia Rukkilill keelekümbeluse klassi remondiks 40 000 eurot; Maardu Kunstide Kooli ruumide remondiks on eraldatud 30 000 eurot; Maardu Põhikoolile 60 000 eurot aktusesaali, kabinetide ja III korruse koridoride remondiks ning 35 000 eurot kütte- ja veevarustuse süsteemide järgneviks renoveerimiseks ning samuti ka kooli uue staadioni projekteerimiseks. Sellisel moel antakse kõigile haridusasutustele nõutav välimus.

Nagu näete, meie töös on prioriteetseteks haridusasutused, seetõttu on uute purskkaevude ja mälestusmärkide ehitamine praegu edasi lükatud. Vaatamata sellele toetame me linna välisilmel – meie Maardu on puhas ja hoolitsetud ning see on peamine. Me jälgime linna puhtana ja heas korras hoidmise traditsiooni ning kõik jooksvad linnatööd, kaasa arvatud pinkide vahetamine, uute prügikastide paigaldamine ja remont, lasteväljakute remont, pargialade väikeremont ja koristamine saavad teostatud. Pärast seda, kui lõpetatakse põhitööd haridusasutustes, alustame me uute parkide ehitamist ja linna kaunistavate elementide püstitamist.

Vaatamata investeerimise prioriteetidele, kus põhitähelepanu on pööratud haridusasutustele, ei ole häiritud teede laialdane remont ja ehitus.

Vale oleks ignoreerida linnatranspordi tähtsat rolli linnaruumi osana. Põhimõtteliselt lõpetatakse kõik suured teetööd lähima paari nädala jooksul. Asfalteerimine on juba lõppenud ja saabunud on teede planeerimise etapp, seda eriti Muuga piirkonnas. Järgmiseks aastaks planeeritakse Muugalt Viimsisse viiva tee remonti.

Käesoleval aastal pöörasime me suurt tähelepanu Muuga piirkonna siseteele. Kuna tööde maht on seal väga suur, siis ühe aastaga kõik ei jõua, ent tuleb märkida, et sedavõrd kiires tempos pole me kunagi varem edasi liikunud. Me püstitasime endale eesmärgiks kahe-kolme aastaga täielikult lõpetada Muuga ja samuti Kallavere teede ehituse ning taastamise. Kohe peale kõigi meie linna viivate sissesõidu-tee (magistraalteede) remondi teostamist asume kvartalisiseste teede kallale.

Jätkates teede teemaga – palun rääkige Vana-Narva maantee teede riigi eelarvesse üleandmise põhjustest.

Maardu territooriumil on teid, kus katkematu vooluna liigub suuremõtmeline transport, mis veab veoseid nii Vana-Narva maanteel olevatele ettevõtetele, kui ka Muuga sadamasse – see on osa Vana-Narva maanteest ja Sahaloo teest. Tööstusliku tähtsusega teede remont oli linna eelarve jaoks koormav ja seetõttu võtsime me vastu otsuse anda need üle Maanteeameti alluvusesse. Peab märkima, et see ei ole bürookraatlikult kerge protsess, arvestades seda, et üleandmise protsess kestab juba 3 aastat ja alles sellel aastal käivitas Maanteeamet teede enda eelarvesse ümbervormistamise protsessi. Ma arvan, et see lõpeb sellel aastal, vajalikud on ainult Maardu linnavolikogu vastavad otsused. Mida see annab linnale? Me vabaneme kohustusest remontida probleemset teede piirkonda, mille koormus iga aastaga ainult suureneb.

Olemas on ka teised riikliku tähtsusega teed: teelõik Keemikute (Kroodi piirkonnas) ja Kaldase tee vahel; Altmetsa tee, sest üle selle läheb Põhjaranna tee viadukt. Me arvame, et need teed ei ole munitsipaal-tähtsusega ja et need tuleks samuti riigile üle anda. Need teed on palju aastaid olnud Maardu linna all ja neid on remonditud Maardu linna eelarve vahendite arvelt. Juba ainult Vana-Narva maantee teelõigu aukude remondiks kulutati sel aastal üle 30 000 euro.

Mitte vähem tähtis on linna tänavavalgustuse renoveerimise projekt, mille realiseerimine sai võimalikuks tänu EL struktuurfondide finantsvahendite kaasamisele. Palun rääkige sellest projektist.

Selle pikaajalise projekti realiseerimine on jagatud mitmeks etapiks. Esimese etapi lõpetasime me eelmisel aastal linna põhjaosas. Praegu on meil käsil projekti teise osa projekteerimine linna teistes osades, selleks on viidud läbi konkurss ja sõlmitud lepingud. Järgmisel aastal asume me tööde endi läbiviimise kallale.

Tänavavalgustuse renoveerimise projekti omafinantseerimine moodustas 44 protsenti. Siinkohal on õiglane märkida, et omafinantseerimise protsent kasvab iga aastaga ja ulatub juba 50 protsendini nagu tuli välja näiteks lasteaia Rukkilill projektiga. Muuseas, milline ka poleks omafinant-

seerimise protsent, Euroopa rahaliste fondide ressursid kasutame me igal juhul ära.

Täna tahaks mitte ainult teha kokkuvõtteid esimese finantspoolaasta kohta, vaid ka rääkida tulevikuplaanidest. Alustame kiirelt arenevast Muuga piirkonnast. Kas elanikkonna kasv selles piirkonnas säilib ja millised projektid ootavad selle piirkonna elanikke lähimas tulevikus?

Muuga elanikkonna kasv säilib. Iga kuu lisandub keskmiselt 10-12 inimest. See piirkond on kiiresti arenev, ent selles plaanis problemaatiline, et peaaegu pooled elanikest ei ole Maardu linna elanikud. Sellegipoolest kõigile on vajalikud head teed, valgustus, lasteaiaid ja spordirajatised.

Omalt poolt püüame me leida vahendeid ja Muuga arengusse investeerida. Loetlen kõige suuremad projektid. Praegu toimub lasteaia laiendamise projekteerimise töö ja antud töö tellimise ettevalmistustöö. Järjekord lasteaia kohale on juba küllaltki suur. Kuna esmajärjekorras võetakse lasteaeda Maardusse registreeritud elanikke, siis ajapikku toob see endaga kaasa registreeritud elanike arvu kasvu, mis omakorda toob kaasa linna eelarve kasvu suurenemise.

Samuti planeerime me edaspidi tegeleda Lennula väljaku, mis on Muuga elanike puhkekohaks, arendamisega. Paralleelselt sellega toimub territooriumi, kus saab asuma hooldekodu, detailne planeerimine. Õeldu lühidaks kokkuvõtmiseks nimetaksin 2019 aastat paljude tähtsate linnaobjektide projekteerimise aastaks.

Kui me juba räägime lähimatest tulevikuplaanidest, siis tuleks meenutada veel ühte asjaolu. Varem või hiljem peame me lahkuma sellelt kohalt, kus toimub linna Jaaniöö pidu. See on võõras maa ja kunagi pannakse see müüki. Selleks, et olla valmis seda pidu pidama uues kohas, hakkasime oma Loode pargi territooriumit tasandama. Lisaks sellele vaatleme perspektiivis pargi arengut meie linnakodanike mugava ja hea puhkekoha seisukohalt.

Tõstatades linnakodanike puhkeaja teema kerkib küsimus Noortekeskuse ehitamise plaanidest.

Lõpuks oleme me lõpetanud detailplaneeringu Orumetsa tänaval oleval territooriumil, kuhu ehitatakse Noortekeskus. Varsti kuulutatakse välja konkurss Noortekeskuse projekteerimiseks. Samuti uurime me võimalusi uue kultuurimaja projekteerimiseks vananenud Rahvamaja asemele.

Vestluseks on veel üks hea teema – meie sportlaste edusammud. Käesoleva ajalehenumbri lehekülgedelt kõlab uus nimi – noore korvpalluri Janne Pulka oma. Armas-tus korvpalli vastu ilmnes tüdrukul õppeaastate vältel Kallavere Keskkoolis, seda paljuski tänu kooli treeneri andele. Nüüd kutsub üks Saksamaa klubidest Jannet enda juurde. Härra linnapea, millised on plaanid spordi valdkonnas? Mida planeeritakse ette võtta professionaalse ja harrastusliku spordi edaspidiseks arenguks?

Eelkõige tahan öelda, et oleme oma sportlaste ja spordiklubide saavutuste üle uhked. Kriitiliselt vaadates võib öelda, et Maardus on loodud maksimaalselt head tingimused kõige populaarsemate spordialade arendamiseks. Meie

linna kutsutakse sportlike saavutuste linnaks paljuski tänu sellele, et spordile pööratakse erilist tähelepanu.

Huvi spordi vastu koguneb tõesti varastest kooliaastatest ja seetõttu oleme me seadnud endale ülesandeks luua tingimused spordi arendamiseks, eelkõige just kooliasutustes.

Me planeerime Maardu Põhikooli territooriumile samavõrd hea staadioni ehitamist, kui on Maardu Gümnaasiumi territooriumil. Seal saavad olema täpselt samasugused korvpalli ja võrkpalli väljakud ning samuti jooksurajad. Lisaks sellele on arhitektuuriosakonnale tehtud ülesandeks alustada detailplaneeringut uue spordisaali ehitamiseks põhikooli territooriumile; see tähendab, et vana spordisaali ja tellistest abiruumide asemele ehitatakse uus kaasaegne spordisaal. Seda kõike mitte ainult Maardu Põhikooli õppijatele, vaid kõigile linnaelanikele. Loomulikult ei ole see homse päeva perspektiiv, ent projekti esimese etapiga hakkame me tegelema.

Augustis avatakse Maardu Gümnaasiumi territooriumil uus korvpalliväljak, mille maksumus on peaaegu 50 000 eurot. Väljak on varustatud spetsiaalse kattega, mis on tellitud USA-st ja mille saabumist me ootame päevast päeva. Korvpalliväljaku avamine on planeeritud 25 augustiks.

Pikema aja vältel on olukord ühiskondliku transpordiga olnud lahendamata. Maardulased ootasid suure lootusega positiivseid muutusi selles valdkonnas ja nüüd teenindavad ühiskondlikke marsruute Maardu ja Tallinna vahel ettevõtte SEBE bussid. Kas meie elanikud on uute bussidega, liinide hulga suurenemisega ja selle tulemusel tihedama graafikuga liikumisega rahul?

Me saame erinevad tagasisid. Paljud reisijad on positiivselt hinnanud uusi konditsioneeridega ja turvavõõdega varustatud busse. Hinnatakse samuti liinide hulga suurendamist, mis nüüdseks hõlmavad ka Suur-Sõjamäed, Lood, Muugat ja Piritat.

Kriitilised tagasisid on tingitud sellest, et ainult pooltel mööda kogu Harjumaad ringi sõitvatel SEBE bussidel

on olemas reisijate pealeminekuks ettenähtud madal platvorm. Nagu meile Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuses selgitati, ei ole maakonna bussid, erinevalt linnadevahelistest, ette nähtud vankrite transportimiseks lahtivõetutena. Vankrid tuleb paigaldada spetsiaalsesse pagasiruumi ja maakonnabussis lapsega istuv ema peab olema turvavõõga kinnitatud. Need reeglid on määratud kindlaks Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuse poolt teatavaks tehtud pakkumise ja selles plaanis ei sõltu neist enam midagi. Vaatamata sellele on linn teinud selle probleemi suhtes Ühistranspordikeskusele pöördumise. Loodame, et meid võetakse kuulda.

Õppeaasta algusega kasvab koormus hommikustele reisidele. Seda ette nähes tegi Maardu linn Ühistranspordikeskusele ettepaneku suurendada hommikustele reiside hulka. Veel üheks meie ettepanekuks Ühistranspordikeskusele on pikendada liini nr 173 (mille lõpp-peatus on Pirital) kuni Balti jaamani.

Soovin tuletada meelde, et praegu sõidab linnas tasuta ühistransport mitte ainult Kalmistu peatuseni, vaid ka Kombinaadi peatuseni. Maardu linnavalitsuse kodulehel on märgitud bussiliikluse ajad. Kui see ei ole meie reisijatele kõige sobilikumaks kellaaajaks, siis vaadatakse see uuesti üle.

Inimeste jaoks, kellel on keskmine või raske puue, töövõimetute jaoks ja osalise töövõimega inimeste (töövõimetusega pensionärid) jaoks, samuti sügava puudega inimesi saatvate isikute jaoks, on sõit meie ühiskondlikel liinidel alates 1. augustist tasuta.

Kasutades võimalust soovin õnnitleda kõiki maardulasi möödunud Linnapäeva puhul. Soovin meie Maardule arenemist, õitsengut ja uusi elanikke!

Kutsun igat linnakodanikku hoidma meie armastatud linna, suhtuma sellesse hoolitsusega ja väärilise austusega. Maardu elanikele soovin edu, tervist ja head suve jätkumist!

KASULIK INFO ÜHISTRANSPORDI KASUTAJATELE

Bussiinfo telefon: 12550

AS SEBE infotelefon: 6022555

E-post: info@sebe.ee

Sõidupiletid saab osta R-kioskist rohelise Ühiskaardi alusel. Sõidusoodustuse saamiseks on vajalik kaardi isikustamine.

Tasuta sõidu õigus on alljärgnevatel isikutel:

- 1) 63-aastased ja vanemad pensionärid;
- 2) kuni 19-aastased noored (kaasa arvatud);
- 3) 3- ja enamalapselise pere lapsed ja üks vanem (Maardus registreeritud);
- 4) Tšernobõli AEJ avari lihvideerimistööst osavõtjad (Maardus registreeritud);
- 5) alla 16-aastase puudega lapse saatja;
- 6) sügava puudega 16-aastase ja vanema isiku saatja;
- 7) raske nägemispuudega isiku saatja;

8) sügava puudega 16. a ja vanem isik;

9) raske nägemispuudega isik;

10) Maardu linna aukodanikud;

11) vormiriietuses Eesti Vabariigi politseiametnikud ja kaitseväge vormiriietuses ajateenijad.

Soodushinnaga (40% võrra madalam) 30 päeva pileti hind alljärgnevatel isikutele:

- 1) Eesti Vabariigis õppivad üliõpilased ajavahemikul 01. septembrist kuni 20. juunini (Maardus registreeritud);
- 2) Maardu linna üldhariduskoolides, lasteaedades või huvikoolides alaliselt või ajutiselt töötavad pedagoogid 20. augustist kuni 20. juunini (Maardus registreeritud);
- 3) kuni 63 aastased pensionärid.

MIS TÕI KAASA UUS SEADUS

NEEME SILD

Maardu Linnavalitsuse õigusnõunik

1. jaanuaril 2018 jõustus Riigikogus 2014. aastal vastu võetud seadus, millega peaks reguleeritud olema kõik korteriomandiga seotud õigussuhted, sh korteriühistu liikmelisusega seotud suhted. Kuigi seadust on rakendatud juba üle pooleteise aasta, ei ole inimesed suutnud seaduse uute põhimõtetega harjuda ega seadusega antud ja lubatud võimalusi kasutada.

Seaduse jõustumisel jätkasid olemasolevad korteriühistud oma tegevust tavapärasel korras ja nende tegevuses ei toimunud sisulisi muudatusi. Alles jäi nii korteriühistu nimi (sh aadressita nimed) kui ka põhikiri. Uus seadus ei toonud kaasa kehtiva põhikirja muutmise kohustust, kuigi põhikirjade mitmed sätted sattusid kehtiva seadusega vastuollu. Üsna heaks näiteks võiksid olla korteriühistu liikmelisusega seotud küsimused. Juhatusel oli põhikirjaga antud õigus otsustada korteriomandi omaniku korteriühistu liikmeks saamise üle. Samuti võib näiteks tuua sätted, mis näevad ette võimaluse korteriomani juhatusel või üldkoosoleku otsusega korteriühistu liikmete hulgast

välja arvata. Kehtiva seaduse järgi kaasneb korteriühistu liikmeks saamine korteriomaniikuks saamisega ning liikmelisus lõppeb korteriomandi võõrandamisega, sõltumata selle viisist (müümine, kinkimine, enampakkumine täitemenetluses, korteriomandi võõrandamise nõude esitamine).

Nendes majades, kus korteriomaniikud 2018. aastaks ise korteriühistut moodustanud ei olnud, moodustas riik korteriühistud juhatusel liikmeid määramata. Juhatusel liikmete valimistest pidid korteriomaniikud ise huvituma ja need läbi viima. Samas jättis seadus võimaluse juhtorgani valimata jätmiseks, kui kinnistul ei ole rohkem kui 10 korteriomandit või kui kõik korteriomandid kuuluvad ühele isikule. Juhatusel puudumisel juhivad ja esindavad korteriomaniikud korteriühistut ühiselt. Küsitav on, mis on kuni kümne korteriomandiga kinnistul moodustatud korteriühistu praktiline väärtus näiteks ridaelamute puhul, kus korteriomanditel on nende omanike jaoks üksikelamu väärtus ning vajalikud otsused võetakse kaasomanike kokkuleppel või teine äärmus – otsuseid ei võeta üldse ja igaüks tegutseb omasoodu.

Seaduse järgi kaasneb **korteriomand** kaasomandist, eriomandist ja liikmelisusest korteriühistut. Maatükk ning hoone osad ja seadmed, mis ei kuulu korteriomandi koosseisu, on korteriomaniike kaasomandis. Seadusega võeti kasutusele olulised uued mõisted – eriomand, erikasutuskord ja hoonejaotusplaan. Uutest põhimõistetest räägin veidi lähemalt allpool, kuigi varem kehtinud seadusega võrreldes ei ole mõisted tavalugeja jaoks lihtsamaks muutunud.

Eriomand on ruumiliselt piiritletud eluruum või mitteiluruum ning selle juurde kuuluvad hoone osad, mida on võimalik eraldi kasutada ning mida saab muuta, kõrvaldada või lisada kaasomandit või teise korteriomaniiku õigusi kahjustamata või hoone välist kuju muutmata. Eriomandi eseme hulka võib kuuluda ka püsiva markeeringuga garaažiosa või siis piisavalt ruumiliselt piiritletud hoone välispiirdest väljaspool paiknev osa (näiteks panipaik, rõdu, lodža, terrass vms) sõltuvalt iga korterelamu või ridaelamu erisustest.

Varem kehtinud seadusega võrreldes ei ole enam lubatud moodustada eriomandit eluruumist või mitteiluruumist iseseisva korteriomandina (näiteks eluruumide all paiknev garaaž, panipaik) kas samas hoones või mõnes teises kinnistul paiknevas hoones. Nn kõrvalhoonetes paiknevad ruumid saavad olla üksnes eriomandi koosseisus. Kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse ei kuulu korteriomandite loomise lubamine või keelamine, sest tegemist on kinnisasja kaasomanike vahelise õigussuhtega.

Huvitatud korteriomaniike omavahelisel kokkuleppel võib muuta olemasolevate eriomandite ulatust, samuti luua uue korteriomandi. Iseenesest tähendab see seda, et üks korteriomaniik võib mingi osa oma korteriomandist võõrandada (reeglina naabrile) ja pole välistatud, et ümberehitust soovitakse teha kandvate seinte asukohta arvestamata. Soovitud muudatused peavad vastama avalik-õiguslikele normidele ja projekteerija peab sellisel juhul olema kaheksanda taseme konstruktsiooniinsener. Kohustuslik on omanikujärelevalve, millega kaasneb kohustus

kontrollida ehitamise ja ehitatava ehitise lepingule ning õigusaktidele vastavust, samuti nõutavate dokumentide olemasolu ja nõuetekohasust.

Korteriomanikud või muud korteriomandi vastu huvi tundvad isikud, kes on pärast seaduse jõustumist avalikust kinnistusraamatu registriosa väljavõttest soovinud korteriomandi ehk eluruumi üldpinna suurust ruutmeetrites leida, seda sealt enam ei leia. Vastava teabe leiab nüüd ehitisregistrist.

Erikasutusõigus on korteriomanike kokkulepe, millega on võimalik anda osa kaasomandi esemest igakordse korteriomaniku erikasutusse. Olemuslikult on tegemist varem tuntud kasutuskorra kokkuleppega, milles korteriomanikud lepivad kokku, kes millist kaasomandi osa võib kasutada. Seaduses on üheselt sätestatud, et korteriomanik võib erikasutusõiguse või erikasutusõiguse teostamise anda üle teisele korteriomanikule ilma ülejäänud korteriomanike nõusolekuta. Korteriühistuga ei ole vaja erikasutusõiguse kokkuleppeid kooskõlastada ega ühistu nõusolekut taotleda.

Erikasutusõiguse esemeks võivad olla väljaspool hoonet asuvad parkimiskohad, hoiupaigad ja muud sellised hooneosad. Korteriomanik võib talle kuuluva erikasutusõiguse anda üle teisele korteriomanikule ilma ülejäänud korteriomanike nõusolekuta.

Teine korteriomanik selle sätte tähenduses on sama kinnisasja teine korteriomanik, sest korteriomandid peavad olema ühe kinnisasja piires. Samas tasub tähele panna, et kinnisasi võib koosneda mitmest katastriüksusest, mis ei pea paiknema üksteise kõrval. Kui elu- või mitteiluruumid paiknevad planeeringu

kohaselt ühel krundil, parkimiskohad aga teisel, siis funktsionaalselt ongi tegemist tervikuga.

Hoonejaotusplaani aluseks olev plaan (ja hiljem hoonejaotusplaani) tuleb koostada selliselt, et eriomandi ja kaasomandi eseme piiritlemise funktsioon oleks täidetud. Oluline on hoonejaotusplaani aluseks oleval plaanil seinte, uste ja akende asukoht, mis võimaldab hinnata, kas eriomandi ese vastab seaduse nõuetele, st on iseseisvalt kasutatav.

Hoonejaotusplaani on sarnane eluruumide erastamiseks koostatud korteriomandite plaanidega ja selle eesmärk on piiritleda, millised ruumid on eriomandi ese ja millised kaasomandi ese. Muude hoone osade (näiteks tehnosüsteemide) hoonejaotusplaanil esitamiseks ei ole sisulist vajadust, sest sellised hoone osad on oma asukohast sõltumata ja funktsioonist olenevalt kas eriomandi või kaasomandi esemeks. Näiteks on reeglina kaasomandis keskküttesüsteem, ventilatsioon, korteriväline elektrisüsteem ning ka vee- ja kanalisatsioonitorustik. Oma korteris võib korteriomanik tehnosüsteemide (välja arvatud keskküttesüsteemi ja ventilatsiooni) asukohta muuta, kui see teisi ei mõjuta. Sellisest tegevusest tulenevate ohtude eest vastutab korteriomanik, mitte korteriühistu.

Seaduse järgi on **korteriühistu** eraõiguslik juriidiline isik, mille liikmeteks on kõik ühe korteriomanditeks jagatud kinnisomandi korteriomandite omanikud ehk korteriomanikud. Erinevalt varem kehtinud nõudest ei pea korteriühistul enam olema põhikirja, aga see võib olla. Põhikirjaga võivad korteriomanikud ette näha tingimusi, mis ei ole vastuolus seaduse ega eriomandi kokkuleppega.

Minu kogemuse kohaselt on suurem osa korteriühistu liikmetest põhikirja usku ja seda sõltumata sellest, milline on kehtiva seaduse regulatsioon. Põhikirja vastuolu korral kohaldatakse seadust, mitte ei lähtuta põhikirjast. Kuna valdav osa korteriühistutest on moodustatud enne seaduse jõustumist ja nende praegu kehtivad põhikirjad on vastu võetud varem kehtinud õiguslike regulatsioonide kohaldamise ajal, siis ei ole välistatud, et osa nendes sisalduvatest normidest ei ole praegu kehtiva õigusega kooskõlas. Põhikirja vastuolu seadusega tekitab eksimusi ning teinekord ka suuremat segadust ja pahameelt korteriühistu liikmete omavahelistes suhetes. Tekkinud on küsimus, kas korteriühistu tegutsemiseks on põhikirja enam üldse vaja, sest korteriomanikud saavad konkreetseid erisusi ja asjaolusid ning hea usu põhimõtet ja üksteise õigustatud huve arvestades eriregulatsioone üldkoosoleku otsusega kehtestada. Igatahes ei ole korteriühistute juhatusel enam mõttekas esitada üldkoosolekule pikki ja sageli vastuolusid sisaldavaid põhikirjade projekte, mis nende kinnitamise ja registrisse kandmise korral ei pruugi korteriühistu tegevuse korraldamisel kasuks tulla. Kui üldkoosoleku kokkukutsumisel on oluliselt rikutud põhikirja nõudeid, ei ole koosolek õigustatud otsuseid vastu võtma ja sellisel koosolekul tehtud otsused on tühised.

Üldkoosolekust ja selle läbiviimisest, üldkoosolekul vastuvõetud otsuste kehtetuks tunnistamisest ja tühisuse tuvastamisest ning muudest korteriomandite ja -ühistutega seotud teemadest järgmisel korral.

PIRNIPUU PST 82 KINNISTU DETAILPLANEERINGU ALGATAMISEST

Pirnipuu pst 82 kinnistu asub Muuga aedlinnas uue lasteaia naabruses. Krunt suurusega 4589 m² on Maardu linna omandis. Maaüksus on hoonestamata ja valdavalt kaetud kõrghaljastusega.

Üldplaneeringu kohaselt on kinnistu sihtotstarbe liigiks määratud ühiskondlike ehitiste maa (100%).

Eesmärgiga hakata munitsipaalomandit kasutama sihipäraselt, algatas Maardu Linnavalitsus Pirnipuu pst 82 kinnistu ja selle lähiala detailplaneeringu.

Maardu Linnavalitsuse tellimusele on konsultatsioonifirma Skepast & Puhkim OÜ koostanud mitu planeeringuvarianti, millest sobivaimaks on valitud juuresolev.

Detailplaneeringuga on tehtud ettepanek kuni 3-korruselise (kuni 11 m) ühiskondliku hoone püstitamiseks, mille ehitisealuse pinna suuruseks jääks kuni 1400 m².

Hoonestuseks vajaliku ala määramiseks koostati eelnevalt puistu kvaliteedi dendroloogiline uuring. Esialgselt eskiisplaneeringust nähtub, et väärtuslik haljastus säilib krundi lõuna- ja kirdeosas.

Eskiislahendus(t)ega on võimalik tutvuda Maardu Linnavalitsuses toas 101 ajavahemikul 29.07.2019 -11.08.2019 aadressil Kallasmaa t 1 tööpäeviti ja veebisaidil www.maardu.ee.

Asjakohased ettepanekud ja märkused on oodatud kuni 19.08.2019 e-posti aadressil info@maardu.ee.

Lisainfo tel. 606 0726 või 606 0731.

ESKIISI AVALIK VÄLJAPANEK

Põhijoonis
M 1:500

- TINGMÄRGID
- PLANEERITAV KINNISTU
- PLANEERITAV HOONESTUSALA
- PLANEERITAVA HOONE ORIENTEERUV ASUKOHT
- PLANEERITAV KOMPAKTNE REKREATSIOONIALA
- PLANEERITAV JUURDEPÄÄS AUTOGA
- VÕIMALIK JUURDEPÄÄS KERGLIKLUSELE
- VÕIMALIK SEGALIIKLUS / TEENINDUS
- PLOOMIPUU PST EHITUSJOO
- ELEKTRIPAIGALDISE KAITSEVÕOND 10M VAST. MAA-AMETI KITSENDUSTE KAARDILE
- II VÄÄRTUSKASSI HALJASTUSLIK OBJEKT

PIRNIPUU PST 82 EHITUSÕIGUSE TABEL

Pirnipuu pst 82 kinnistu aadress	
4589 Kinnistu suurus, m ²	
1400 Maa hoone ehitisealuse pind, m ²	
25% Haljastuse osakaal, m ²	
11 Maa hoone kõrgus, m	
11 Maa hoone ehitisealuse as. kõrgus (maa)	
11 Maa hoone ehitisealuse kõrgus (maa)	
1 Maa hoone ehitisealuse arv	
3/0 Maa hoone ehitisealuse maapealne maa-alune	
TP1 Hoonestuse tüsenuusklass	
Maa sihtotstarve ja osakaalu % vast. detailplaneeringu ligilise	
UP100 Maa sihtotstarve ja osakaalu % vast. katasutusse ligilise	
Üh100 Kinnistu ehitisealuse pindala arv	
UP 3000 Kinnistu ehitisealuse pindala arv	
21/21 Parkimakohtade arv	
normatiivplaneeritud	

MÄRKUS:
Joonise loetavuse huvides on peale kantud ainult kõrgeima esineva väärtusklassi (II) haljastuslikud objektid. I klassi kuuluvad objektid puuduvad. Teiste haljastuslike objektide klass vt dendroloogilise inventuuri joonisel.

Planeering Pirnipuu pst 82 kinnistu ja lähiala detailplaneering			
Joonise nimetus Põhijoonis			
Planeerija	Skepast & Puhkim OÜ Laki põik 2 12915 Tallinn E531 Tel. +372 664 5808 info@skp.ee	Korraldaja Maardu Linnavalitsus Kallasmaa 1 74111, Maardu E500 6050702 linnavalitsus@maardu.ee	Huvitatud isik: Tel.:
Projekti juht	Ivan Gavrilov	Staudium	Hõõkkava
Planeerija	Ivan Gavrilov	DP	1:500
Planeerija		Kauplev	2019-0050
Planeerija		17.07.2019	Joonise nr 3

TÖÖINSPEKTSIOON

Lugeja küsimus juristile:

Töötasin kaks nädalat suulise töölepingu alusel ühes Eesti ettevõttes ehitustöölisena, tööd tegin Soomes. Töötasin pikad päevad (10-12 tundi) löökdrelliga ja piikvasaraga. Sain nende tööde tegemisest tervisekahjustuse. Ütlesin tööandjale mitu korda, et just selle töö tegemisest on mul väljakannatamatud valud kaelas ja mõlemas käes. Arst tuvastas mul kaeladiski vigastuse ja vasaku käe lihaste kahjustuse ning paremal käel lateraalse epikondüliidi. Teavitasin tööandjat kirjalikult tööandja antud tööülesannet täites tekkinud tervisekahjustustest ning viitasin ka tööandja kohustusele tervisekahjustuse tekkimist uurida.

Tööandja on veendunud, et minu terviseprobleemid pole selle tööga seotud. Lisaks ütles ta, et hetkel tööd ei ole ja ma võin kuni edasiste korraldusteni koju sõita. Hiljem selgus, et minu töölepingut ei ole registrisse üldse kantud. Kas ma siis töötasin mustalt? Tööandja enam minu kõnedele ja kirjadele ei vasta.

Mida ma peaksin tegema, et saada tervisekahjustuse eest hüvitist? Varsti saab läbi ka eelmisest töökohast saadud ravikindlustus, siis ma ei saa enam ju ka arstile minna, aga mul on ravi pooleli ja ees on kaks operatsiooni. Minu töövõime ja sissetulek on muutunud aga olematuks.

Vastab Piret Kaljula, Tööinspektsiooni töökeskkonna konsultant:

Kui Teie töötamist ei ole töötamise registrisse kantud ning töö-

JURIIDILINE ABI

andjaga ei ole võimalik tervisekahjustuse teemal rääkida, tuleb teil alustada töösuhte tuvastamisest. Esmalt tuleb tuvastada, et Teil oli tervisekahjustuse tekkimise ajal töösuhe ning seejärel teha kindlaks, et tervisekahjustus on tööst tingitud.

Töösuhte tuvastamise nõudega saate pöörduda töövaidluskomisjoni või kohtu poole. Arvestage, et tähtajaliselt on sellega üsna kiire, vaidlustamiseks on aega neli kuud (töölepingu seaduse § 3(1) sätestab, et töösuhetest tulenevate õiguste tunnustamiseks ja rikutud õiguste kaitseks nõude esitamise tähtaeg töövaidluskomisjoni või kohtusse pöördumiseks on neli kuud). Töösuhte ajal tervisekahjustuse tuvastamiseks võite pöörduda kohtusse kahju hüvitamise nõudega.

Andke arstile teada, et Teie haigestumine võib olla tööst tingitud. Kui perearst või muu arst kahtlustab, et töötajal võib olla kutsehaigus, suunab ta inimese töötervishoiuarstile kutsehaiguse diagnoosimiseks. Töötervishoiuarst teeb kindlaks töötaja terviseseisundi ning kogub andmed töötaja praeguste ja varasemate tööolude ning töö laadi kohta. Töötervishoiuarst otsustab, kas haigus on tööga seotud või mitte. Kutsehaigusi diagnoosib SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla kutsehaiguste ja töötervishoiu keskus. Täpsemat infot leiate nende kodulehelt <https://www.regionaalhaigla.ee/et/kutsehaiguste-ja-tootervishoiu-keskus>

Kutsehaigestumisest teatab töötervishoiuarst kirjalikult viie päeva jooksul pärast haiguse diagnoosimist tööandjale, Tööinspektsioonile ja töötaja töötervishoiuarsti juurde suunanud arstile.

Tööandja peab uurima kõiki

kutsehaigestumisi ning kaasama uurimisse töökeskkonnavoliniku või tema puudumisel töötajate usaldusisiku. Uurimine toimub 20 tööpäeva jooksul pärast kutsehaigestumise teatise saamist ning lõpeb raporti koostamisega. Raport tuleb esitada Tööinspektsioonile ja kannatanule või tema huvide kaitsjale kolme tööpäeva jooksul pärast kutsehaigestumise uurimise lõpetamist.

Töötajal, kes on saanud tööülesannete täitmisel tervisekahjustuse, st näiteks on tal diagnoositud kutsehaigus, on õigus nõuda tööandjalt tervisekahjustusega tekitatud kahju hüvitamist. Tööandja peab kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega selises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos). Võlaõigusseaduse § 130 lõige 1 sätestab, et isiku tervise kahjustamisest või talle kehavigastuse tekitamisest tekkinud kahju hüvitamise kohustuse olemasolu korral tuleb kahjustatud isikule hüvitada kahjustamisest tekkinud kulud, sealhulgas vajaduste suurenemisest tekkinud kulud, ning täielikust või osalisest töövõimetusust tekkinud kahju, sealhulgas sissetulekute vähenemisest ja edasiste majanduslike võimaluste halvenemisest tekkinud kahju.

Kahju hüvitamiseks pöörduge esmalt tööandja poole. Kui te kahju hüvitamise osas kokkuleppele ei jõua, võite pöörduda hüvitise saamiseks kohtusse. Kuna tervisekahjuga seotud nõudeid lahendavad ainult kohtud, siis tasub aja kokkuhoiu mõttes pöörduda kohe maakohtusse, kus saate nõuda nii töösuhte tuvastamist kui ka tervisekahju tekkimisega seotud kahju hüvitamist.

TAGASIVAADE MÖÖDUNUD ÕPPEAASTALE

MAILIS REPS
Haridus- ja teadusminister

Möödunud õppeaasta on olnud kahtlemata edukas. Haridusvaldkonda puudutavaid seadusi on muudetud ja raha investeeritud. Kõike selle nimel, et haridust edendada ja muuta veelgi tõhusamaks.

Igas kooliastmes suunavad lapsed ja noori mitmed erinevad spetsialistid, keda on vaja toetada ja hinnata. Viimast mõtet silmas pidades oleme pööranud tähelepanu õpetajate, kasvatajate ja tugispetsialistide palkade konkurentsivõime tõstmisele. Õpetaja palga alamäär tõusis seni kõrgeima tasemele - 1250 euronit. Vabariigi valitsus suunas omavalitsustele 15 miljonit eurot lasteaiaõpetajate palkade tõstmisele. See muutus tõstis paljude lasteaedade õpetajate elatustaset.

Ka õpilaste jaoks on toimunud mitu muudatust, mis teevad nende kooliteekonna mõnevõrra kergemaks. Õppeaasta alguses jõudsid koolidesse digiõpikud läbi veebikeskkonna Opiq.

Isiklikult pean seda suureks tööviiduks, sest digiõpikutega soovime muuta õpilaste koolikoti kergemaks ning õppimise individuaalsemaks ja interaktiivsemaks. Riik on investeerinud ka koolikeskkonna parendamisse – möödunud õppeaastal toetasime omavalitsusi põhikoolihoonete kaasajastamisel veel 45.5 miljoni euroga.

Mainimata ei saa jätta ka seda, et alates sügisest on kõigil väga hea inglise keele oskusega gümnaasiumilõpetajatel võimalik sooritada tasuta rahvusvaheliselt tunnustatud kõrgtaseme (C1) inglise keele testi ja saada rahvusvaheline keeleoskuse taset tõendav tunnistus. See lihtsustab edasist haridusteed noortel, kes plaanivad siduda oma elu erialaga, mis eeldab väga head võõrkeeleoskust ning neil, kes soovivad saada välisriigis õppimise kogemusi.

OLULINE AASTA KUTSE- JA KÕRGHARIDUSE JAOKS

Kutseharidusele oleme pööranud erilist tähelepanu. Vastu võeti seadus, mis parandab kutseõppe ja tööturu seotust. Lisaks uuendati rahastamisskeemi, mis annab koolidele suurema vabaduse oma sihtide seadmisel ja julgustab õppetulemusi parandama.

Valitsus kinnitas ka kutseharidusstandardi muudatused, millega toetatakse noori erialavalikute tegemisel ning mis toovad suuremat paindlikkust kooli lõpetamise tingimustesse. Oluline on mainida, et Haridus- ja Teadusministeeriumis vastvalminud analüüsi põhjal on 80 protsenti kutseõppuritest rahul teadmiste ja oskustega, mida kutsekoolid pakuvad.

Möödunud õppeaasta tõi kõrgharidusse mitu olulist muudatust, mille

vilju saame tulevikus noppida. 2019. aasta alguses allkirjastasime ülikoolide halduslepingud. Tegemist oli olulise verstapostiga – kokku lepiti ülikoolide vastutusvaldkonnad, peamised eesmärgid ja nende saavutamiseks vajalikud tegevused.

Märtsis võeti riigikogus vastu kõrgharidusseadus ja ülikoolide seadused, mis suurendavad paindlikkust nii üliõpilaste kui ka kõrgkoolide jaoks, soodustavad kõrgkoolide vahelist koostööd, tugevdavad ülikoolide ja ühiskonna seoseid ning võimaldavad kujundada akadeemilistele töötajatele atraktiivse karjäärimudeli. Tudengite jaoks on seaduste uuendamine märgiline, sest mitmed nende soovitud muudatused kirjutati seadustesse sisse. Näiteks uuest õppeaastast alates on võimalik akadeemilise puhkuse ajal õpingutega jätkata ja eksameidki sooritada.

Tegelikult leiab möödunud õppeaasta tööviite peaaegu igast valdkonnast. Näiteks täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr on tõusnud läbi aegade rekordilisele tasemele! Uuringu sõnul on noorsootöoga rahul peaaegu 90% noortest ja huviharidus sai 14 miljonit lisarahastust. Samuti astusime suure sammu idufirmade toetamise suunas – Haridus- ja Teadusministeerium ning sihtasutus KredEx ja Startup Estonia on otsustanud toetada haridusvaldkonna idufirmade loomist 300 000. Need on edusammud, mis on võimalikud tänu koostööle erinevate gruppide vahel. Soovin südamest tänada kõiki, kes on panustanud Eesti haridusse. Aitäh!

RIIGIKOGU OOTAB HUVILISI SUVEKUUEL EKSKURSIONILE

EPP-MARE KUKEMELK
Riigikogu pressiteenistus

2. juulist saavad kõik huvilised ilma eelneva registreerumiseta osaleda Toompea lossi ja Riigikogu tööd tutvustavatel ekskursioonidel. Eestikeelsed ekskursioonid toimuvad teisipäeviti kell 12 ning ingliskeelsed ekskursioonid kolmapäeviti ja reedeti algusega kell 12.

Kohal tuleb olla 15 minutit enne ekskursiooni algust Riigikogu vasakpoolses sissepääsu juures. Eelnevalt ekskursioonile registreeruma ei pea, kuid kaasa tuleb võtta pildiga isikut tõendav dokument. Ekskursioon kestab umbes 45 minutit.

Oma teadmisi jagavad Riigikogu Kantselei giidid, kes annavad ringkäigul ülevaate Riigikogu ajaloost ja tegevustest. Samuti saab tutvuda parlamendihoone ja lossi eripärase arhitektuuriga.

Eelneva registreerumiseta ekskursioonid üksikkülastajatele kestavad augusti lõpuni.

Eelmise aasta suvetuuridest võttis osa 375 huvilist. Möödunud aastal külastas parlamenti 27 620 inimest 59 erinevast riigist.

Kõikide Riigikogu ekskursioonide kohta saab lähemalt lugeda Riigikogu veebist.

PALJU ÕNNE SÜNNIPÄEVAKS, ARMASTATUD LINN!

Tänu oma elanike õnnelikele naeratustele oli meie Maardu oma sünnipäeval 39. päeval erilistes värvides. Positiivne, särav, värvikas ja muidugi päikeseline – just sellisena jäi meelde Maardu kõigile elanikele mõeldud pidu.

Ürituse rikkalik kontsertprogramm arvestas peo regulaarsete külaliste soovidega. Õhtul kella kaheksani kõlasid lavalt nii uued kui ka tuttavad kompositsioonid: sümfooniaorkestri lavastus oli ilus ja pidulik; publik tervitas soojalt Valgevene ansambli «Kupava» uut laulu, mis on kirjutatud spetsiaalselt linnapäeva jaoks; publik ei suutnud Maardu kollektiivi «Elurõõm» sütitava esituse peale istuma jääda ning lasteetendus, mille oli loonud kollektiiv «Lehvik ja mõök» loominguilisest ühingust ART ARENA tõmbas lava ligidusse mitte ainult kõige väiksemaid, vaid pakkus huvi ka kõigile pealtvaatajatele, kes olid linna peole saabunud.

Piduliku osa avas Maardu linnapea Vladimir Arhipovi tervituskõne. Ta pöördus maardulaste poole tervitussõnadega ja ütles, et iga linna õitseng sõltub suuresti sellest, kui palju iga elanik seda austab. Linnapea tänas ka maardulasi laste ja lapselaste eest, keda on üles kasvatatud oma sünnilinna patriootliku armastuse vaimus. «Kui ma küsin noortelt, kuidas nad meie linna suhtuvad, siis nad vastavad: me armastame oma linna, tahame siin elada ja oleme uhked, et elame Maardus. Ma olen siiralt rõõmus, et meie lapsed kasvavad üles sellise patriootliku tõdemusega oma linnaga seoses», ütles linnapea. «Üheskoos peame tegema veelgi enam, et muuta meie linn kõige ilusamaks, kõige mugavamaks ja armastatumaks,» lisas Vladimir Arhipov. – Ma õnnitlen kõiki meie ühise peo puhul, soovin südamesoojust, tervist ja edu ning õitsengut meie armastatud Maardule!»

Lasnamäe vanem Andres Vään tervitas maardulasi õnnitlussõnadega, rõhutades heanaaberlike su-

hete tähtsust: «Inimesele või linnale ei ole suuremat väärtust kui hea naaber, aga Maardu ja Lasnamäe on just sellised. Soovin teile kõigile õitsengut ja õnne oma kodudes, Maardu linnale edu ja arengut!»

Iga linnapäeva peoga kaasneb pidulik linna lipu heiskamine. Sel aastal tõmbasid linna ametliku sümboli lipuvarde Maardu Linnavalikogu esimees Ailar Lyra, Maardu Kultuuri- ja infokeskuse juhataja asetäitja Pavel Kuusik ja linna vabatahtlikud.

Linnapäeva tähistamise muutumatu traditsioon on kõige aktiivsemate elanike autasustamine, kes on aidanud kaasa kodanikualgatuse arendamisele ja tervisliku eluviisi edendamisele. Linnaelanikele ja organisatsioonide esindajatele anti üle tänukirjad, lilled ja tänumeened:

Julia Ostrovskaja – panuse eest Maardu linna kultuuriellu ning linna 39. aastapäeva puhul;

Jana Vill – edukate sporditulemuste eest. Sel aastal sai Jana Euroopa meistrivõistlustel poksiks pronksmedali;

Janne Pulk – edukate sporditulemuste eest. Janne tegeleb korvpalliga ja sellel spordialal näitas ta Euroopa mängudel 2019. väärilist tulemust;

Valgevene kultuuriselts Jalinka – rahvuslike väärtuste säilitamise ja Maardu linna kultuuriellu panustamise eest;

Maardu erivajadustega inimeste ühendus – keskuse korraldamise ja aktiivse töö eest Maardu linnas;

Robinson Restoranid OÜ – ühise viljaka ja pikaajalise töö ning Maardu linna elu toetamise eest;

Šafik Nizamov – aastate pikkuse eduka töö eest tervishoiu valdkonnas Maardu linnas ja linna 39. aastapäeva puhul.

Linnaelanike üldine rõõm sellel päeval muudab meie Maardu veelgi meeldivamaks ja rõõmsamaks. Piduliku ühendab kõiki: nii neid, kes siin sündinud, kui ka neid, kes hiljuti Maardusse tööle ja elama asusid. Meid ühendab usk kauni linna õnneliku tulevikku ja tema sünnipäeval õnnitleme üksteist kõigile mõeldud peo puhul, surume kätt, vahetame naeratusi, soovime tervist ja õnne.

Palju õnne sünnipäevaks, meie armas linn!

LOOTUSE PUNASED PURJED

Mälestusfoto Peterburi sõidust

ALBINA ŠABANOVA
Noorsootöö spetsialist

Sel aastal külastas enam kui 40 Maardu Gümnaasiumi õpilast taas lõpuballi «Punased purjed». Reis oli muljeteküllane ja meeldejääv – kohe pärast Peterburi saabumist ootas meie lõpetajaid ekskursioon Peterhofi, järgmisel päeval – informatiivne matk koos giidiga jõetrammil. Jalutuskäigu ajal võisid lapsed imetleda linnaaateid Neeva jõel, selle peent arhitektuuri, samuti avastasid Peterburi ajaloo palju uusi ja huvitavaid aspekte. Lahkumispäeval külastasime nüüdisaegset infotehnoloogiakooli, mis jättis lastele väga positiivse mulje.

Kuid reisi kõige olulisem sündmus oli loomulikult lõpetajate pidu «Punased purjed», mida sel aastal korraldati 51. korda. Traditsiooniliselt toimus üritus Palee väljakul, palee kaldapealsel ja Vassili saare Strelkal.

Praegusel ajal on «Punased purjed» rahvusvaheline sõu, mis kogub aasta-aastalt üha rohkem vaatajaid. Sisepääs peole on võimalik ainult kutsetega. Kulminatsiooniks on vaatamänguline valgustehniline sõu koos värvilise ilutulestikuga ja sümfoniaorkestri elava heliga Neeva akvatooriumis Kolmainu, Palee ja Börsi sildade vahel. Verevate purjetega laev ilmub muusika saatel Kolmainu silla poolt lisa-ku suunas.

«Punased purjed» sisaldab ametlikku osa, teatrietendust, kontserti, kus osalevad tuntud esinejad, samuti pidulikku saluuti ja brigantiini kulgemist Neeva akvatooriumis.

Sel aastal ootas peo külalisi ehtne esietendus – sõuga kaasnes just selle jaoks loodud uus purjekas. 23. juuni öösel, täpselt kell 00.40, ilmusid jõe kohale tuhanded värvilised sähvatused kõigilt külgedelt. Muuhulgas esitleti täiesti uut pürotehnilise

sõu programmi. Kolmainu sillale ehitati üheksa torni, millest neli oli 33 meetrit. Lisaks paigaldati Neeva akvatooriumi pontoonidele 13 pürotehnilist rajatist.

Pärast esimesi kogupauke ilmusid Neevalt Palee kaldapealsele 33 vägilast ja jõe teisel kaldal laadis tsaar Peeter kahureid. Verevate purjedega purjekas, muusika ja vikerkaarevärvides saluut tekitasid vapustava vaatamängu – pidu osutus grandioosseks ja unustamatuks.

Tänu Maardu linnavalitsuse koostööle Peterburi Kalinini rajooni juhtkonnaga said ka Maardu õpilased osa vägevast lõpupeost. Pidud ei jätnud lapsi ükskõikseks – teismelised said palju unustamatuid muljeid ja positiivseid emotsioone kogu suveks. «Punased purjed» sümboliseerivad lootust, mis on seotud tegusate ja andekate noortega, kellest sõltub tulevik.

MAARDU ÕPILASMALEVA ARGIPÄEVAD

Kingituse ettevalmistamine Maardu linnapäevaks

ERIKA TIGANIK
Õpilasmaleva juht

Kui jalutada või sõita suvel Maardus, siis siin ja seal märkate töötavaid noori punastes T-särkides, millel kiri «Maardu Õpilasmalev». Need on Maardu õpilasmaleva rühmad, mille kasvandikud saavad vahetuse ajal erisuguseid kasulikke kogemusi, eelkõige tööalaseid. Noored pingutavad oma linna heakorra parandamise nimel – nad koristavad põõsaid ja piirdeid, korrastavad muruplatse, rohivad lillepeenraid, viivad ära niidetud rohu jne. Töö laabub hästi ja noored saavad oivaliselt läbi.

Maardu õpilasmaleva esimene rühm alustas tööd 12. juunil. Samal päeval toimus selle avamine, kus ka linnavalitsuse töötajad aktiivselt osalesid. Nad otsustasid teha lastele üllatuse – kandes maleva logoga T-särke, esitasid populaarse noortetantsu. Maleva avamisüritus on jäädvustatud meenutus-flashmobi süžees.

2019. aasta suvel töötas Maardu õpilasmalevas 300 õpilast. Huvilisi oli märkimisväärselt rohkem, samal ajal kui aasta-aastalt ei vähene malevas töötada soovijate arv, vaid

hoopis kasvab. Kahjuks ei suuda me kõiki vastu võtta.

Maleva populaarsuse põhjus ei ole mitte ainult võimalus noortel raha teenida, vaid ka koolivaheajal osaleda paljudes huvitavates projektides. Näiteks otsustasime sel aastal korraldada enesekaitsekursusi, mis meeldis väga nii noormeestele kui ka neidudele. Teoreetilisi ja praktilisi enesekaitsevõtteid tutvustasid meile külastanud instruktorid. Nad õpetasid meie noortele kaitse erivõtteid ja õiget käitumist, mis võib elus kasuks tulla.

Õpilasmaleva projekti raames korraldati ka riigikaitsealaager. Õpilasmaleva kahe vahetuse noored viibisid Humala raketibaasis, kus nad elasid telkides 3 päeva. Eranditult kõik naasesid laagrist rõõmuga, sooviga taas kogeda sõjaväelaste elu.

Linna sünnipäevaks valmistasime huvitava süžee kingituse flashmobi kujul, mille teostamiseks ömmeldi suur Maardu lipp. Kuna flashmobid on meie visiitkaart, valisime just selle konkreetse kingituse.

Üldiselt õpivad flashmobide ja sarnaste ürituste korraldamist meilt teised, näiteks meie kogemusi kasutatakse suure rõõmu ja huviga

rahvusvahelises laagris «Borok» (Valgevene), kuhu me lähme juba viiendat korda. 30 Maardu noore reis on kavandatud 12. augustiks. Praegu valmistame ette loomingulist kingitust – õpime eestikeelset laulu «Valged ööd». Ja see ei ole ainus kingitus meie Valgevene sõpradele. Meeneks valmistasime kaks võluvut nukku, mis jäävad meenutama ilma piirideta sõprust.

Suundudes Valgevenesse, kogume juba ideid 2020. aastaks, millal on nii maleva kui ka linna aastapäev – järgmisel aastal saab Maardu õpilasmalev 20-aastaseks ja Maardu linn 40-aastaseks. Me võime juba näha, kui suurejooneliselt saab läbi viia maleva aastapäeva avamist, on ideid linna sünnipäevaks.

Maleva töö korraldamine algab varakult – juba varakevadel. Sellise mahuka töö ettevalmistamiseks kulub palju aega ja vahendeid. Sel aastal kirjutasime taotluse, et saada Eesti Noorsootöö Keskusest lisaraha, mille suunasime haridus- ja meelelahutusüritustele. Vaja on veel palju julgeid ideid, nii et igal aastal toimub midagi uut, huvitavat ja meelde jäävat.

LUGEJA: MUUGA OLI JUBA SIIS ERILISEKS KOHAKS

ELENA SOKOLOVSKAJA
Meediaspetsialist

Ilmselt võib Maardu üheks kõige tähtsamaks piirkonnaks nimetada Muugat. Tänu linna üldisel taustal eristuvatele madalatele mitte enam kui kahe-korruselistele hoonetele on Muuga aedlinn alati tundunud eriti kodune. Piirkond paikneb umbes 3000 maala-pil, millede kogupindala moodustab 448 ha. Suvilaid hakati Muuga territooriumile ehitama eelmise sajandi viiekümnendatel aastatel, kõige vanemad neist on vastavalt tolaeagsetele ehitusnormidele küllaltki väikesed.

Ent lisaks suvilakruntidele ja maalilistele majakestele on Muugal väga tähtis majanduslik komponent – kogu riigi kõige suurem ja sügavam kaubasadam, mis on ehitatud eelmise sajandi 80-ndatel aastatel. Tööks Muuga sadamas saabusid Kallaveresse spetsiaalselt nii Odessa Riikliku Mereinsituudi lõpetajad (rohkem tuntud kui «vodnikud» ehk veetransporditöötajad), kui ka spetsialistid Soomest.

Kaks «vodnikut» jagasid oma mälestusi sellest, kuidas kõik alguse sai...

Vladimir Otroško töötas 90-ndatel kahes Muuga sadamas asuvas firmas. Tollel ajal või seda piirkonda suurivaevu nimetada elurajooniks: seal olid ainult suvilad ja sadamas töötavad ettevõtted. Aastaringseks elamiseks sobilikke maju hakati ehitama märksa hiljem.

«Maardu oli «keemikute» piirkond – seal asus keemiatehas ja see oli asula selle juures. Aga kui Muugale ehitati sadam, siis hakkasid sinna sõitma kõrgeltkvalifitseeritud spetsialistid erinevatest liidu nurkadest – see oli väga huvitav ja kõrgeltharitud seltskond. Mulle seal meeldis nagu muuseum ka Maardus. Seal elas mu vend ja ma sõitsin talle sageli külla. Peab ütleva, et sel ajal oli linnas väga ühtehoidev kogukond. Mäletan, kuidas tähistasime sabantuid koos tatari diasporaaga: tolel ajal oli see mitteametlik, läksime metsa ja seal tähistasimegi», meenutab Vladimir.

Vastavalt tema sõnadele oli Muuga juba siis eriliseks kohaks: vaikne, rahulik ja kodune, ent sadam tõmbas kõigil aegadel ligi äri ja parimaid ajusid.

Viktor Rendjuk osutus olevat esimese kolme inimese seas, kes sõitsid sadamat ehitama.

Sel ajal oli ainult üks randumiskoht, ümberringi olid metsik kallas ja vesi. Viktor töötas sadamatöölise-mehhanisatorina kuigi omas teistsugust eriala. Selleks, et maastikku muuta, tegid Viktor koos kolleegidega liivast ja kilustikust tammid. Hiljem saabusid Soome ehitajad, Eesti spetsialistidele olid nende harjumused ja töögraafik uued. «Neil ei olnud kiireloomulisi töid ja iga-suguseid väikeseid asju, mida meie kiirkorras püüdsime ära teha, nad jätsid need kõrvale ja tegid ületunnitööd. Selle eest said nad lisaraha

– ent töö sai tehtud. Aga maksti seal väga hästi. Mäletan, et teenisin üle 600 rubla», jutustab Rendjuk.

Muugale sattus Viktor siis, kui läks Tallinna sadamasse elutingimuste parandamist paluma – võimatu oli elada 12-ruutmeetrisel toas terve perega. «Ma olin otsustavalt meelestatud. Mulle tehti ettepanek mitte ära minna, vaid oodata üks nädal. Siis soovitati minna Muuga sadamasse. Meid, töölisi, oli siis kõigest kolm tükki. Hiljem sai meid viis, siis kaheksa ja veel hiljem üle saja. Mina olin brigadiriks. Peab ütleva, et ma olin seal kollektiivis kõige noorem, ent sadamatöölised on karm rahvas. Endale soliiduse lisamiseks kasvasin isegi habeme, no ja sain hüüdnime «Habe», naerab Viktor.

Hiljem, siis kui tekkis võimalus saada kooperatiivkorter, läks Viktor sadamast ära, ent 90-ndatel tuli tagasi. 1995-1996 aastatel algas aktiivne erastamine, kerkis kaadrite küsimus, vajalikud olid eesti keele oskusega spetsialistid ja siis lahkus Viktor teist korda, seekord juba lõplikult.

Meie vestluskaaslane meenutab ka seda, kuidas Muuga suvilatest ehitati majad: «Suvilakrundid olid metsa taga, sadamani ei ulatunud. 90-ndatel hakati neid renoveerima ja aktiivselt müüma. Mäletan, et alguses oli hind 10 000 krooni (sama palju maksis korter Lasnamäel), aga hiljem kasvas 100 000 kroonini».

Niimoodi raasukeste kaupa korjame me mälestusi nendelt inimestelt, kes ehitasid meie linna ja sadama. Kui teil on, mida jagada – saatke oma jutustused.

SINU PUIDUPOOD!

Puidutare

**SAEMATERJAL
TERRASSILAUD
VOODRILAUD
ja muu...**

**NÜÜD
MAARDUS!
TULE LÄBI!**

SUVISED ALLAHINDLUSED

Vana-Narva mnt 30 ☎ 511 68 78

«ABSTRAKTNE REAALSUS» VALLUTAB KUNSTIHUVILISTE SÜDAMED

19. juulil avati Keila-Joa lossis Fall kunstniku Sergei Inkatovi näitus. Näituse avamisest on Fall lossi näituse saali kiviseinad küllastunud autori abstraktsete kompositsioonide erksate ja rikkalike värvidega. Näitusel on esindatud kunstniku 30 tööd ja selle pealkirjaks on «Abstraktne reaalsus»

Näituse avamine. Fotol (paremalt vasakule):
Sergei Inkatov, Andrei Dvorjaninovi abikaasaga ja Olga Haak

Teadmiseks:

Sergei Inkatov elab ja loob oma elujaatavaid maale Maardu linnas. Kunstniku maalid on väljas Narva Kunstmuuseumis, Rahvusvahelises Kultuuripärandi Fondis (Venemaa), Comas Fondis (Hispaania), Maardu linnavalitsuses ja erakogudes üle kogu maailma. Sergei Inkatov on Eesti Vene Kunstnike Seltsi liige ja MONDIAL ART Akadeemia saadik. Ülemaailmsete professionaalsete kunstnike rahvusvahelise konkursi «Prix International des Galeries et Choix Professionnels de l'art» tulemuste kohaselt märgiti Sergei Inkatovi teosed abstraktse kunsti kategoorias kuldmedaliga.

Huvi Sergei Inkatovi maalide vastu on seletatav: olles sõbralik ja tõeliselt positiivne inimene, täidab Sergei oma loomingid valguse ja soojusega, millest jääb elus mõnikord puudu. Võib liialdamata öelda, et Sergei investeerib igasse töösse osakese endast, äratades seeläbi loomingid ellu – seepärast on autori maalid nii atraktiivsed.

Abstraktsioon on kunstniku Sergei Inkatovi loomingu üheks küljeks. See annab talle võimaluse väljendada oma isiklikku maailmavaadet, võimaldades loobuda teatud reeglitest ja konventsioonidest.

Viimastel aastatel on Sergei Inkatovi näitusi avatud peamiselt välismaal, eriti laialdaselt on tema tööd esindatud Prantsusmaal ja USA-s.

Sel aastal kutsuti Sergei Inkatov osalema rahvusvahelisse kunstiprojekti «Vene kunsti nädal Prantsusmaal», mis toimus Prantsusmaa linnas Miramas. Prantsusmaal veedetud puhkuse ajendil tehtud abstraktsioonide eest sai Sergei Inkatov esimese koha. Nüüd kaunistavad need võistlustööd Keila-Joa lossi näitusesaale.

Kunstnik võttis hea meelega vastu pakkumise avada näitus oma teostest Eestis. «Olen tänulik võimaluse eest näidata oma uut kollektsiooni siin, Eestis, kohalikel seintel, ja veel nii ilusas asukohas», ütles näituse avat-

seremoonial Sergei Inkatov.

Sergei Inkatovi näitus on külastajatele avatud Keila-Joa Fall lossis alates 20. juulist ja kestab septembri alguseni.

«Suvehelid»

ANDREI BABIN

JALUTUSKÄIGUD MAARDUS

Peatükk Andrei Babini raamatust «Jalutuskäigud Maardus», mis jutustab lugusid meie linnast ja huvitavatest inimestest. Järg.

Algus eelnevates ajalehenumbrites.

Kord kutsus Vikulov Edmondi oma kabinetti. Tema lauale oli laotatud uue asula üldplaneering. Sm. Vikulov, osutades planeeringule pöördus Kiho poole tavatu palvega: aidata välja mõelda tulevaste tänavate nimed, mis planeeringul olid tähistatud vaid joontega. Umbes nii, et: sina, Edmond, oled kohalik, eestlane, sul on kergem seda teha.

Kuid ta ei mõelnud neid välja nagu eestlane, vaid lihtsalt loogiliselt arutledes. Kuidas näiteks nimetada tänav, kus asub haigla? Muidugi – Bolnits-hnaja. Või eesti keeli – Haigla. Tänav, mille äärde ehitati kooli, võiks olla Noorte tänav. Noh – ja nii edasi.

Kuid linna enda nime osas ei olnud Edmond Kihol kõik selge.

– On tekkinud teatavad segadused ja inimestel, eriti külalistel, võib tekkida küsimusi, – selgitas Edmond. – Miks on Maardu linnas Kallavere polikliinik ja ka Kallavere kool? Arusaamatu.

Tema sõnul on elanikke, sealhulgas tema õde, kes nõuavad, et linnal oleks ajalooline nimi, see tähendab Kallavere. Ta ise seda eriti ei nõudnud, oli lihtsalt pisut hämmingus, tundis, et midagi siin ei klapi. Sellegipoolest küsisin seda juhu tekkides linnajuhilt otse. Ja tema? Põikles otsesest vastusest kõrvale.

Muide, Kallavere nimi ei ole kustutatud, vaid põlistatud: lisaks koolile ja haiglale on Kallavere kauplus, sama nimega elamurajoon, Kallavere tee ja lõpuks ei ole Kallavere küla kuhugi kadunud, kuigi see asub praegu piirnevas Jõelähtme vallas.

Ka Kallavere kool Maardus Noorte tänaval on Edmond Kihole meele kahe tehtud fotoga. Esimese tegi siis, kui kooli veel polnud. Oli vaid koolile määratud koht. Sellel pildil näitab Vikulov, kes seisab tühermaale lompide keskel, kooli direktorile Pjotr Romanovskile: «Siia tuleb kool!»

Teine pilt tehti siis, kui kool oli juba valmis. Sellel, Lenini ausamba kõrval, selle kooli fuajees on jäädvustatud ülemused-ehitajad ja skulptor, kelle nimi kahjuks ei ole teada.

Ükskõik kui kõvasti Edmond Kiho keemiatehases ja teistes kohtades ei

töötanud, oli fotograafia tema peamine kutsumus ja lemmikharrastus. Ja pärast seda, kui ta pärast koolis töötamist tehasesse naasis, sai ta peaaegu kutse- liseks fotograafiks: enne pensionile jäämist töötas ta kujundusosakonnas.

Fotograafiast huvitus Edmond juba Tallinnas, kui ta töötas valitsuse valveteenistuses ja elas ühiselamus Kadriorus Weizenbergi tänaval, kus igas toas 8-10 inimest. Ühel tema naabritest oli fotoaparaat. Kuid ta vaid tegi pilte – ilmutati need fotoateljees. Ta selgitas seda asjaoluga, et see protsess on liiga keeruline, seda isegi ateljee tingimustes.

Edmond otsustas kontrollida – kas on tõesti nii raske, et fotosid ei saa ise teha? Ta leidis amatöörfotograafide brošüüri, ostis kõik vajaliku ja hakkas omandama piltide ilmutamise saladusi. Jah, jändamist on küllaga, kuid mitte nii raske, nagu naaber kirjeldas. Lõpuks asusid nad koostööle: sõber pildistas, Edmond ilmutas.

Tulemuseks see, et kui Kiho juba Maardus elas, oli ta juba suhteliselt kvalifitseeritud fotograaf. Palju andsid talle ka kursused kolme aasta jooksul Tallinna Kultuuri rahvaulikooli fotoklubis. Haridust anti väga põhjalikult – fotograafia ajaloost praktiliste oskusteni. Ja lõputunnistusele kirjutati – fotokunstnik.

– Fotokunstnik on see, kes oskab pildile loominguliselt läheneda, retušeerida, detaile esile tuua või vastupidi – muuta need vähem märgatavaks. Ja see, kes suudab märgata pildi jaoks süžeed, mida kõik ei suuda – selgitas Kiho.

Esimene fotoaparaat, mille ostis, oli laifilmiaparaat Komsomolets. Siis ostis ta Saksa Voigtländeri, mis oli kompaksem. Mahtus taskusse ära. Nagu iga enesest lugupidav fotograaf, oli tal aparaat alati kaasas – kunagi ei tea, millal tuleb kiiresti jäädvustada. Ja kord läks ta sellega kinno. Ja kui väljus, tardus ta õudusest, tõdedes, et fotoaparaati, tema kõige väärtuslikumat eset, taskus enam ei olnud. Ilmselt kukkus välja kas saalis või juba väljapääsu lähedal. Läks tagasi – aga saalis ka ei ole. Uuesti tänavale, hakkas küsitloma kinost tulijaid, kas äkki juhuslikult ei märganud? Ei midagi... Kogu elu ei suutnud endale seda eksimust andestada.

Aga lõpuks sai fotograaf ka sellest üle. Siis oli tal teised fotoaparaadid – FED, Zenit...

Nendel kaugetel aastatel oli Edmond

See Lenini ausammas, mis seisib praeguses põhikoolis kuni 1990. aastani, oli nõukogude ajal ainus

Kiho Maardus, nagu nad praegu ütleksid, fototeenuste turu monopolist. Linnas teist fotograafi ei olnud. Samas ei saanud sellest positsioonist mingit materiaalet kasu – ta pildistas täiesti omakasupüüdmatult.

Mida siis pildistas? Kõike, mida paluti – pulmi ja juubeleid, dokumendifotosid, tööeesrindlasi autahvlitele, ehitusplatse, spordivõistlusi, asula igapäevaelu... Oli sõna otseses mõttes valmis töötama ööpäev läbi.

– Ükskord tuldi minu juurde öösel, – jutustas eakas fotograaf. – Noormees astub instituuti, homme on viimane dokumentide esitamise päev, aga foto ununes. On juba nutu äärel... Kuidas mitte aidata? Riputas lina seinale, palus seista selle ette. Fotod sai tehtud, noormees läks magama, aga mina – vannituppa. Ilmutama, kinnistama, trükkima, kuivatama... Hommikul sai õnnelik abiturient, nagu talle lubati, foto kätte.

Seega võib öelda, et Edmond Kiho on loonud Maardu fotokroonika? Ei, sel ajal polnud selliseid pretensioonikaid mõtteid. Pildistas kõike, mis huvi pakkus. Nüüd, aastakümneid hiljem, vaadates vanu fotosid, tahaks öelda, et need fotod on ajaloolised. Eks nii ongi. Siin on esimene lasteaed, siin on jäädvustatud kui mitte esimene, siis üks esimesi jalgpallivõistlusi. Siin on esimene buss, mis sõitis Tallinna ja Maardu vahel.

– Alguses sõitis üks kord päevas, – täpsustas Kiho ja rääkis kohe naljaka loo.

Kord sõitis buss Tallinnast vana Maarduni, kuid edasi Kallavere suunas keeldus juht sõitmast – noh et seal on tee liiga halb. Ja nagu rõhutades, et otsus on lõplik ja vaidlemisele ei kuulu, astus bussist välja. Järsku läks üks sõitja rooli taha ja buss sõitis edasi. Juht vehkis vaid kätega järele... Tõsi, Edmondit selles bussis ei olnud. Seda rääkis pealtnägija.

– Aga kas teadsite, et lisaks bussi-veoteenusele oli Tallinna ja Maardu vahel ka regulaarne reisijatevedu raudteel? – küsis Edmond Kiho ootamatult.

Tuleb välja, et kaubarongiga, mis tarnis Ülemiste jaama keemiatehase tooteid, ja sealt tagasi – kõik, mis on vajalik tootmiseks, ühendati reisivagun. Ja kas selles vagunis sõitmiseks tuli ka pilet osta? Seda Kiho ei teadnud, ta ise kunagi ei sõitnud, kuid eeldas, et pileteid ei nõutud, sest vagunis sõitsid peamiselt keemiatehase töötajad.

Kahjuks ei ole Maardu-Ülemiste-Maardu reisivagunist ühtki fotot. Ilmselt otsustas fotograaf-kroonik, et sellel liinil rongiga sõita on nii loomulik, et vagunile on kahju filmi raisata. Aga buss – see on teine asi...

Edmond Kiho fotosid on korduvalt eksponeeritud näitustel ja kasutatud raamatute illustratsioonidena ja need on ajapikku muutunud ajastu väärtuslikeks tõenditeks. Ja muidugi näidati neid keemiatehase muuseumis. Pärast ettevõtte sulgemist muutus tehase muuseum loomupäraselt linnamuuseumiks. Kui muuseumiks pidada üht ruumi linnaraamatukogus.

See ei pea nii olema, leidis Edmond Kiho. Sellisel linnal nagu Maardu peab olema täisväärtuslik muuseum.

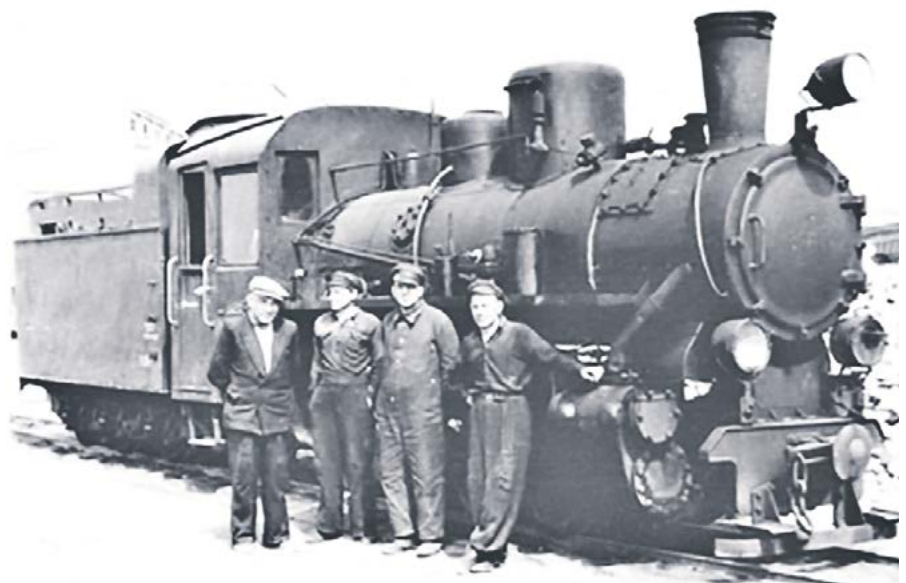
***

Kurbusega südames pean juba kirjutatud loos Edmond Kihost muutma oleviku minevikuks: poolteist kuud pärast meie viimast kohtumist teda enam polnud. Kuid Edmond Kiho nimi ja tema fotod jäävad igaveseks Maardu ajalukku. Paljud neist on hõlmatud siia raamatusse.

Autori ortograafia ja vahemärgistus muutmata. Järge saate lugeda järgmises ajalehenumbris.

Ajalooline ülesvõte: esimene buss, mis sõitis Tallinna ja Maardu vahel

Hobune kui fosforiiditootmise tõmbejõud on jäänud minevikku. Auruvedurist sai tehnilise edu sümbol

Edmond Kiho elas tänaval, mille nime ta ise kunagi ehitatava asula juhtkonnale soovitas

MIDA PEAKSID TEADMA RAVIMITE MANUSTAMISEST? ARST LÜKKAB ÜMBER NELI LEVINUIMAT MÜÜTI

Kõik me soovime olla terved ning võimalusel ravimite manustamist vältida. Kui aga ravimid on siiski terviseprobleemide tõttu vajalikud, tuleb neid manustada nõuetekohaselt. Ravimite manustamise kohta levivad aga mitmed eksiarvamused, millest lähtumine võib inimese tervisele lausa ohtlik olla. Levinuimate müütide kohta jagab selgitusi Põhja-Eesti Regionaalhaigla kardioloogiaosakonna ülemarst dr. Riina Vettus.

Dr. Riina Vettus

Müüt: ravimid tekitavad sõltuvust

Dr. Vettus tõdeb, et antud väide on tõene üksikute ravimite puhul. «Näiteks rahustite ja unerohutude pikaajalise ja pideva tarvitamise korral võib tõesti neist sõltuvus tekkida. Rahustite väljakirjutamisel peab raviarst kindlasti patsienti sellest teavitama,» ütleb dr. Vettus.

Enamikel muudel juhtudel see väide aga paika ei pea. «Minu käest on sageli küsitud, et kas näiteks vererõhku alandavate ravimite tarvitamisel tekib ravimist sõltuvus ja peab pidevalt rohtu võtma. Kui nende ravimite võtmine katkestada, kaob ravimi toime ja vererõhk muutub taas kõrgeks, ning patsient riskib raskeimate tüsistuste tekkega. Seega ravimid toimivad vaid siis, kui neid ettekirjutuse järgi tarvitada. Et paljud haigused kulgevad krooniliselt, siis tuleb ravimeid nende haiguste tõhusaks ohjamiseks pidevalt tarvitada,» juhendab arst.

Lisaks on tänapäeval kasutatavatel ravimitel enamasti rohkem kui üks oluline toime. «Näiteks vererõhuravimite

tarvitamise näidustus on kõrge vererõhk, mida ei ole enam võimalik normaliseerida muude meetmetega nagu soolavaene dieet või kaalu alandamine. Samas on nende ravimite tarvitamise näidustuseks ka elundite kaitse - neeru- ja südamepuudulikkuse, infarkti või insuldi ennetamine,» ütleb dr. Vettus.

Müüt: kui tavaliselt on sama diagnoos, siis võin tema ravimeid tarvitada

Patsiendid ja nende haigused on erinevad, seega ei ole üht ravimit või selle doosi kõikide sarnase diagnoosiga patsientide ravimiseks. «Arst peab ravi määramisel arvestama paljude asjaoludega - patsiendi vanus, kaasuvad haigused, analüüsides väärtused jms. Niisiis isegi kui tundub, et minu haigus on sarnane naabrinaise omaga, ei ole siiski õige omatahtsi naabrinaise ravimeid tarvitama hakata,» hoiatab dr. Vettus.

Müüt: ravi võib katkestada, kui enesetunne on hea ja kaebusi ei ole

«Nimetatud väide on tõene vaid ägeda haigestumise korral - näiteks siis kui patsienti on tabanud viirusinfektsioon ja palaviku alandamiseks soovib arst paratsetamooli. Kehatemperatuuri normaliseerumisel võib ravi lõpetada,» ütleb dr. Vettus.

Krooniliste südamehaiguste puhul see väide aga paika ei pea - hea enesetunde tagab just adekvaatne ravi ning selle katkestamisel võib olukord kiiresti halveneda. «Kahjuks näeme selliseid olukordi sageli - haiglaravile saavad kehvasti seisundis raske südamepuudulikkusega patsiendid, kes on omal algatusel otsustanud ravimite doose vähendada või

hoopis ravi katkestada. Seni stabiilseks püsinud seisund on siis üsna ruttu peale raviskeemi muutmist halvenenud,» ütleb arst.

Miks inimesed ise raviskeemi muuta otsustavad? «Kindlasti on siin mitmeid põhjuseid - kas ei ole arst või õde patsiendile piisavalt selgitanud raviskeemi

Müüt: ravimi doosi suurendamine on halb märk - järelkult on midagi valesti

Dr. Vettus ütleb, et esmakordsel ravimi väljakirjutamisel ei alustata tavapärast kohe maksimaalse doosiga. «Doosi korrigeerimine vastavalt patsiendi vajadustele toimub pikema aja vältel. Ravimi doosi suurendatakse sellisel juhul 2-3 nädalaste intervallidega vajaliku toime saavutamiseks maksimaalse doosini. See on tavapärane raviprotsess ja ei tähenda, et midagi oleks valesti. Õblukese naise ja turske mehe ravimiseks ongi erinevad raviannused,» ütleb arst.

On aga ka teistsuguseid näiteid. «Raske südamepuudulikkusega haige rahuldava ravitulemuse tagamine eeldabki aeg-ajalt ravi korrigeerimist. Näiteks õhupuuduse süvenemisel ja tursete tekkel on vajalik diureetilise ravi doose suurendada. Need ravimid kiirendavad liigse vedeliku eraldumist organismist ja aitavad seisundi stabiliseerida,» sõnab dr. Vettus.

CityOptika

PRILLIRAAMID
kuni **-50%**

PARIMAD PROGRESSEERUVAD KLAASID
-100 € soodsamad

Prillitellijatele nägemise kontroll
IGA PÄEV JA TASUTA!

Püsiklientidele ja pensionäridele
LISASOODUSTUS!

Maardu linn, Keemikute 2, Maxima XX
E-R 10-19, L 10-16

6371 688

25. juunil Maardu elanik HELLE RÜTTER sai 90-aastaseks. Selle tähtsal päeval soovime siiralt sünnipäevalapsele tugevat tervist, ustavaid sõpru ja naeratusi igasse päeva! Palju õnne, kallis Helle!

27. juunil Maardu elanik ÕIE TIPNER sai 91-aastaseks. Soovime Teile, austatud Õie, tugevat tervist, õnne ja rõõmu!

Maardu linna juubilarid juuli 2019. Õnnitleme!

60a

Jänes Veera
Jussifov Mamedragim
Perevoztšikov Aleksandr
Sokolovskaja Rimma
Künnapas Piret
Rozžalovets Mihhail
Zenin Galina
Ossipova Nadežda
Simtšenko Pjotr
Smirnova Galina
Petrina Antonina
Tolotško Valeri
Danilov Vladimir
Mikson Vahur
Tammel Sirje
Khovatti Evgeny
Bilyalov Enver
Laksberg Nelli
Murujeva Olga
Strelkov Aleksandr
Ivtšenko Jelena
Filin Ülle

Osipov Alexander
Kudrin Valeriy
Lipendin Valeri
Kohh Veera
Divina Marina
Porotikov Igor

65a

Torhov Aleksandr
Poljakova Ljubov
Vahar Arvo
Loban Nikolai
Semaško Aleksandr
Markova Larissa
Bogdanov Sergei
Jassinover Niina
Finagin Pavel
Gužova Ljubov
Lazarenkova Jelena
Djomini Georgi
Maripuu Tiiu
Parshutina Natalia
Pedan Valentyn

Trussevitš Sergei
Yatsyno Nina
Orlova Tatjana
Vassiljeva Svetlana
Markov Oleg
Kozik Ljubov
Roosimaa Toomas

70a

Krasov Anatoly
Pärtel Saima
Klepikov Valeri
Otmahhova Zoja
Pishchulov Mihhail
Uustalu Svetlana
Sitnikov Mihhail
Švetsova Svetlana
Davõdova Tatjana
Yakovleva Valentina
Lebedeva Niina
Rostovtsev Valentin
Matitova Polina
Andrejeva Natalja

Tkatšuk Zinaida
Silak Alefina
Septer Väino
Novatskaja Valentina
Polyanskaya Tatiana
Sults Paavo
Ivanov Aleksei
Staršova Ljudmilla
Roždestvenskaja Galina
Lazutkin Valeri
Burljuk Aleksandr

75a

Morar Ivan
Golenkova Aldona
Tomingas Saima

80a

Lilleberg Ott
Raude Zinaida
Emeljanova Alevtina
Cherkasova Valentina
Skladnova Irina

Troitskaya Alla
Cherednik Yulia
Zhmykhov Anatoly
Družinina Galina
Tomingas Vello

85a

Karjatse Henno
Lavskaja Maria
Stefanovitš Anna
Osipova Tamara
Kuptšenkova Maria

90a

Titova Antonina
Tois Ilmar
Selivanova Liudmila

95a

Lvova Nadežda

HÖBE MAARDU NAISKORVPALLURILE MINSKIS EUROOPA MÄNGUDEL

Eesti korvpallinaiskond (Janne Pulk vasakult kolmas)
Foto autor: Rando Reining

21.–30. juunil Minskis (Valgevenes) toimunud teistel Euroopa mängudel võitis Eesti võistkond 5 medalikomplekti. Hõbeda sai korvpallinaiskond 3x3. Teiste naiste hulgas esindas naiskonda 19-aastane maardulanna **Janne Pulk**.

Janne on Kallavere Keskkooli endine õpilane. Pärast 8. klassi asus tüdruk õppima Tallinna Spordigümnaasiumis Audentes ja lõpetas selle sel aastal edukalt.

Telefonivestluses teatas Janne Maardu Panoraami toimetusele, et huvi korvpalli vastu tekkis tal Kallavere koolis õppides 10 aastat tagasi. «Tänu heale korvpallitreenerile hakkas see spordiala mulle meeldima,» ütles Janne. «Algul oli see lihtsalt harrastus, siis aga sai harrastus minu elu lahutamatuks osaks.»

Võit Euroopa mängudel tuli noorsportlasele kõvade igapäevaste treeningute hinnaga. Viimase nelja aasta jooksul treenis Janne kõvasti ja sõitis

selleks Tallinna spordikooli peaaegu iga päev. Kaks pooleteist- kuni kahe-tunnist treeningut päevas, kuni kaheksa treeningut nädalas – see on režiim sportlasele, kes soovib saavutada tugevaid tulemusi. Nagu Janne ise ütles, on treeningute ajakava nii tihe, et peaaegu ei jää aega teiste asjade jaoks, sealhulgas hobideks. Aga neid harvu hetki, mis vabad õpingutest ja treeningutest, armastab Janne veeta pereringis.

Noorsportlane Janne Pulk peab ka edasisi plaane, mis on muidugi seotud professionaalse karjääri arendamisega. Tema sai kutse ühelt Saksamaa klubilt, kuid lõplik otsus ei ole veel tehtud. Seni analüüsib Janne Euroopa mängude tulemusi ja jagab unustamatuid emotsioone, mida ta koges pärast võitu Minskis: «Võistlusteks ettevalmistustel kulutasime palju energiat, kuid me ei osanud arvata, et naaseme Minskist medalitega. Lihtsalt oli suur soov osaleda

tiitlivõistlustel ja hõbemedalid olid meile suurepäraseks boonuseks».

Õnnitleme Janne Pulka, treenerit ja naiskonnakaaslast väärrika tulemuse puhul ning soovime edasisi sportlikke võite!

Euroopa mängud ehk Euroopiaad on Euroopa sportlaste vahelised piirkondlikud rahvusvahelised spordivõistlused, mis on kavandatud toimuma iga nelja aasta järel Euroopa olümpiakomiteede juhtimisel. Esimesed Euroopa mängud toimusid 12.–28. juunil 2015 Aserbaidžaaani pealinnas Bakuus (Allikas: Vikipeedia).

Teistel Euroopa mängudel, mis toimusid käesoleva aasta juunis Minskis, oli esindatud 15 spordiala. Võistlustel osales 3844 sportlast viiekümnest Euroopa riigist.

Järgmised Euroopa mängud toimuvad Krakowis, Poolas 2023. aastal.

MAARDU CUP 2019

Rahvusvaheline noorte jalgpalliturniir
Maardu linnastaadion

Международный юношеский турнир
по футболу
Маардуский городской стадион

Mängude algus: 9.08.2019 – kell 10.00
Начало игр: 10.08.2019 – kell 10.00
11.08.2019 – kell 10.00

Osalevad võistkonnad Eestist, Lätist, Poolast, Ukrainast, Venemaalt
Участвуют команды из Эстонии, Латвии, Польши, Украины, России

PEIPSI KURK

KUTSUME AVAMISELE!

25. augustil kell 11.00 on Maardu gümnaasiumi staadionil tänavakorvpalli väljaku avamine. Kavas on avatseremoonia, tänavakorvpalli (streetball) turniir 3x3 formaadis lastele ja täiskasvanutele, korvpallivõistlused.
Kutsume kõiki suurele korvpallipeole!

31. august 2019 kell 11.00

kuni 13.00 toimub

Maardu Spordikeskuses (Ringi 64 a)

MAARDU SPORDIKLUBIDE MESS

Messil tutvustavad spordiklubid oma tegevust ja annavad ülevaate sportimisvõimalustest Maardus. Toimuvad demonstratsiooniesinemised, meistriklassid ja proovitreeningud
KÕIK HUVILISED ON OODATUD!

SÕPRUSJALGPALL. RÄNDKARIKAS JÄI MAARDUSSE

Võitjate meeskond

JEVGENI GOLOVATŠ
Spordinõunik

Juuni alguses toimus traditsiooniline Maardu hooajajalgpalli avatud karikas, kus sarnaselt varasemate aastatega osalesid erinevas vanuses

ja oskustega osalejad. Võistlejate seas olid ujujad, poksijad, taekwondo harrastajad ja lihtsalt hea palli käsitsemisega silmapaistvad noormehed.

Võistlustel osales seitse meeskonda, kes jagati eelnevalt kaheks alarühmaks. Igas meeskonnas oli

7+2 mängijat. Kokku võistlesid sellel päeval väljakul enam kui 50 jalgpalli fänni.

Turniiri peaaühind – rändkarikas – läks seekord Maardu meeskonnale BROLEX. Täiendava auhinnana said võitjad jalgpalliklubilt Maardu Linnameeskonna pallid. Kuld- ja hõbemedalid saanud poisid suundusid kogu meeskonnaga mängima paintballi.

Täname kõiki osalemise eest!

Kohtume järgmisel turniiril!

SPORDIÜRITUSED - AUGUST 2019

04.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (U17 Eliitliiga) Maardu LM - FC Nõmme United	19.00-21.00 linnastaadion kunstmuruväljak
09.08.	Rahvusvaheline jalgpalliturniir «Maardu Cup 2019» (poisid 2009, 2011 vanuseklassid)	10.00-17.00 linnastaadion kunstmuruväljak
10.08.	Rahvusvaheline jalgpalliturniir «Maardu Cup 2019» (poisid 2009, 2011 vanuseklassid)	9.00-16.00 linnastaadion kunstmuruväljak
10.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (U15 Esiliiga) Maardu LM I - Nõmme Kalju FC I	12.00-13.30 linnastaadion
10.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (Premium liiga) Maardu Linnameeskond - Nõmme Kalju FC	16.00-18.00 linnastaadion
10.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (U15 IV liiga) Maardu LM II - Valga FC Warrior	18.00-19.30 linnastaadion kunstmuruväljak
11.08.	Rahvusvaheline jalgpalliturniir «Maardu Cup 2019» (poisid 2009, 2011 vanuseklassid)	10.00-13.00 linnastaadion kunstmuruväljak
11.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (III liiga) FC Maardu Aliens - Anija JK	17.00-19.00 linnastaadion kunstmuruväljak
17.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (Premium liiga) Maardu Linnameeskond - FC Kuressare	16.00-18.00 linnastaadion
18.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (II liiga) Maardu Linnameeskond II - JK Narva Trans II	12.00-14.00 linnastaadion kunstmuruväljak
25.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (U11) Maardu LM - Nõmme Kalju FC I	11.00-12.00 linnastaadion kunstmuruväljak
28.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (Premium liiga) Maardu Linnameeskond - Viljandi JK Tulevik	18.30-20.30 linnastaadion
30.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (II liiga) Maardu Linnameeskond II - FCI Tallinn	19.00-21.00 linnastaadion kunstmuruväljak
31.08.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (U15 Esiliiga) Maardu LM I - Tartu JK Tammeka I	12.00-13.30 linnastaadion

SPORDIÜRITUSED - SEPTEMBER 2019

04.09.	Avatud Maardu linna juunioride meistrivõistlused jalgratturitele (II etapp)	11.00-13.00 linna metsapark
08.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (U11) Maardu LM - Tallinna FC Ararat	10.00-11.00 linnastaadion kunstmuruväljak
08.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (T U13) Maardu LM - Tartu JK Tammeka Sinine	11.00-12.00 linnastaadion kunstmuruväljak
08.09.	Võistlused «Maardu streetball 2019»	14.00-18.00 gümnaasiumi staadion
13.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (II liiga) Maardu Linnameeskond II - Tallinna FC Ararat	19.00-21.00 linnastaadion kunstmuruväljak
14.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (III liiga) FC Maardu Aliens - FC Tallinn	12.00-14.00 linnastaadion kunstmuruväljak
14.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (U17 Eliitliiga) Maardu LM - JK Tabasalu	19.00-21.00 linnastaadion kunstmuruväljak
15.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (Premium liiga) Maardu Linnameeskond - Tartu JK Tammeka	15.00-17.00 linnastaadion kunstmuruväljak
18.09.	Avatud Maardu linna juunioride meistrivõistlused jalgratturitele (III etapp)	11.00-13.00 linna metsapark
18.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (Premium liiga) Maardu Linnameeskond - Paide Linnameeskond	19.00-21.00 linnastaadion kunstmuruväljak
21.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (U15 Esiliiga) Maardu LM I - FC Sillamäe Kalev	12.00-13.30 linnastaadion
27.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (II liiga) Maardu Linnameeskond II - Tartu JK Welko II	19.00-21.00 linnastaadion kunstmuruväljak
28.09.	Sügisjooks ja tervisekäimine	10.00-15.00 linna metsapark
28.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (U11) Maardu LM - JK Loo	11.00-12.00 linnastaadion kunstmuruväljak
29.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (T U13) - Tallinna FC Ararat	11.00-12.00 linnastaadion kunstmuruväljak
29.09.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (III liiga) FC Maardu Aliens - SK Kadrina	17.00-19.00 linnastaadion kunstmuruväljak

ALGAS 12. RAHVUSVAHELINE HIITE FOTOVÖISTLUS

AHTO KAASIK
Hiite Maja SA

Algaskuvavõistlus, kuhu oodatakse fotosid hiitest ja teistest looduslikest pühapaikadest. Võistluse eesmärk on väärtustada põliste väepaikade kultuuri- ja looduspärandit, jäädvustada nende hetkeseisund ning suunata inimesi pühapaiku külastama ja hoidma.

12. korda toimuva võistluse teema on looduslikud (mitte ehitatud-rajatud) pühapaigad: hiied, pühad mäed, puud, kivid, veekogud jm looduspäigad, kus juba meie esivanemad käisid palvetamas, ravimas, ande jätmas, nõu pidamas, ennustamas jm kombetalitusi täitmas. Oodatud on nii Eestis kui ka mujal maailmas jäädvustatud ülesvõtted.

Eeskätt idapoolsetele hõimurahvastele mõeldes toimub võistlus eesti ja vene keeles.

Võistluse peaaühind on 1000 eurot, hõimurahvaste auhind 300 eurot ja kuni 16-aastaste auhind 200 eurot. Lisaks jagatakse eriauhindu teemadel: hiis, püha puu, kivi, veekogu, annid, hiie valu, pärimus, saared jm.

Fotosid saab võistluse leheküljel üles laadida kuni 15.10.2019.

Hiite kuvavõistlust korraldab Hiite Maja sihtasutus koostöös Maavalla Koja ning vabatahtlike koostööringiga Hiiepaik.

Rahvusvahelise looduskaitseliidu (IUCN) hinnangul on looduslikud pühapaigad inimkonna ning ka Eesti vanimad looduskaitsealad. Looduslike pühapaiku leidub paljudel põlistel rahvastel ning need kuuluvad inimkonna ühispärandisse. Eestis on teada ligikaudu 800 suuremat maa-

ala hõlmavat hiiepaika, mitu tuhat püha kivi, puud ja veekogu ning sadu ristipuid. Enamik meie pühapaiku on ohustatud ja kadumas unustamise ja majandustegevuse tõttu.

Eesti suurimad ja tuntuimad pühapaigad on Võhandu Pühajõgi, Otepää pühajärv, Tamme-Lauri tamm, Saula Siniallikad, Panga pank, Kaali Pühajärv, Lehinja hiietammik jt.

Võistluse lehekülj: <https://www.maavald.ee/kuvavõistlus-2019>

MAARDU SÜGISJOOKS JA TERVISEKÄIMINE

28. septembril 2019

Koht: Maardu linna metsapark (peaallee Maxima XX kõrval, Keemikute 2)

Registreerimine: internetis aadressil www.maardu.ee kuni 27.09.2019 kella 19.00-ni või kohapeal Maardu Rahvamajas (Karjääri 4) 16.-25.09.2019 kell 13.00-17.00.

NB! Sügisjooksu päeval kohapeal jooksule registreerimist ei toimu.

Stardinumbrid 1 km, 3 km ja 5 km jooksudele väljastatakse stardipaigas.

AJAKAVA:

1 km (tervisekäimine)

emad lapsevankritega

9.55-10.05

loteriiks numbrite väljastamine

10.15 – start 10.45 – loterii

100 m (jooks) – poisid ja tüdrukud vanuses 3-6 a (registreerimist ei toimu)

11.00 – start

autasustamine finišise

1 km (jooks) vanusegrupid:

P, T 7-8; 9-10 ja 11-12 a

10.00-11.00 – jooksu stardinumbrite väljastamine

11.30 – start

12.00 – autasustamine

500 m – matk puuetega inimestele

11.00-11.40 – stardinumbrite

väljastamine

11.45 – start

12.00 – autasustamine

3 km (jooks) vanusegrupid:

P, T 13-15; N 45-54 ja 55 a ja vanemad

M 60-69 ja 70 a ja vanemad

5 km (jooks) vanusegrupid:

P, T 16-18, N 19-34; 35-44 a

M 19-39; 40-49; 50-59 a

10.00-12.00 – выдача стартовых номеров

12.30 – start

13.30 – autasustamine

Tervisekäimine – 3 km, 5 km

11.00-12.00 loteriiks numbrite väljastamine

12.30 – start

13.45 – loterii

Tervisejooks- ja käimine 500 m ja 3 km

koeraomanikukoos oma lemmikutega

14.00-14.25

loteriiks numbrite väljastamine

14.30 – start

15.15 – loterii

Nõudmised koeraomanikele ja lemmikloomadele: lubatud on ainult vaktsineeritud, kiibistatud ja suukorvistatud lemmikloomad, kes on rihma otsas. Samuti peab kaasas olema lemmikloomapass.

OSAVÕTT ON KÕIGILE TASUTA!

Täiendav info telefonidel:

5598 1611, 5576 264

Metsosopran MAREN PETRA ÜLEVAIN
ning kitarriduo

JELENA OSSIPOVA ja DANIEL JULLE esitavad
põneva ajalooa vanu vene romansse. Kavas
on populaarsed ja igihaljad lood

Lüürilisi sütitavaid palu kuuleb
17. augustil kell 16.00 Maardu Vaba Aja Keskuses

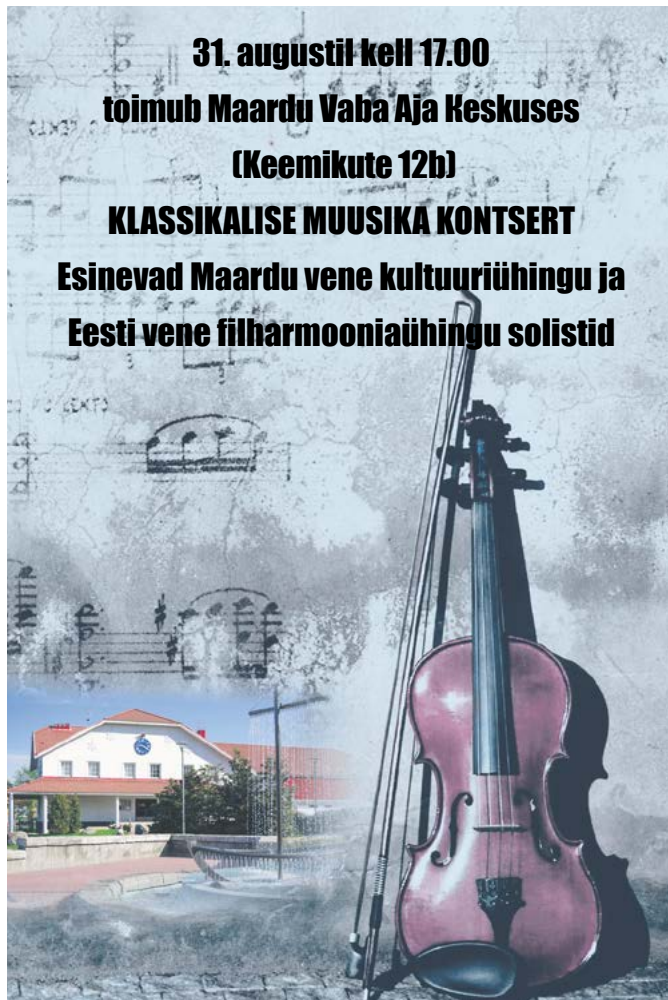
Maren Petra Ülevain laulis aastaid Rahvusooperis
Estonia ja töötab nüüd vabakutselise artistina. Laul-
jat iseloomustab lai amplituud ning tema soolokont-
serte saab nautida nii Eestis kui ka välismaal.

Daniel Julle ja Jelena Ossipova on tuntud kitarris-
tid ja pedagoogid, kes on palju koos musitseerinud.

31. augustil kell 17.00
toimub Maardu Vaba Aja Keskuses
(Keemikute 12b)

KLASSIKALISE MUUSIKA KONTSERT
Esinevad Maardu vene kultuuriühingu ja
Eesti vene filharmooniaühingu solistid

Grossi

TOIDUKAUBAD

OG Elektra AS
Tobia küla, Rakvere vald
info@ogelektra.ee
www.grossitoidukaubad.ee

Võtame Loo kauplusesse tööle **TEENINDAJA** **kassapidaja, saalitöötaja**

Miks töötada meil?

- Asjalik väljaõpe ja täiendõpe
- korralik boonussüsteem
- kindel sissetulek
- vahetustega töö

Millist ettevalmistust eeldame?

- klientidega suhtlemine - on sinu tugev külg
- oled aus
- täpne ja asjalik

Sinu tööülesanded on

- Klientide teenindamine kassas
ja kaupade väljapanek

KANDIDEERIMIST PUUDUTAV info: Raili TARASSOV, 32 23 858

TÖÖSOOV SAADA AADRESSILE
ASSISTENT.PERSONAL@OGELEKTRA.EE

LOO GROSSI TOIDUKAUBAD
SAHA TEE 9, LOO